

PERKIRTO VOKIE TIJĄ PUSIAU

Bal. 19, žiniomis, Amerikos Trečios armijos pėstininkai įžygiavo į Čekoslovakiją, tuomi geografiškai perkirsdami Vokietiją pusiau. Dabar Amerikos armija randasi arčiau Čekoslovakijos sostinės negu Sovietų armija.

Amerikiečiai užėmė Nurnburgą, Magdeburgą, ir ima Leipzigą, ir kitus miestus pakelyje.

Su raudonąja armija susitikimas gali įvykti tuoj Berlyno apeliokėse, nes sovietai išstatė milijonus savo kariuomenės ir laužiasi į Berlyną, matyt pasiryžę jį užvaldyti ir reikale panaudoti tuos savo milijonus kareivių prieš ką nors.

Amerikiečiai paėmė nelaisvės buvusio kaizerio seną našlę ir eilę kitų žymių Vokiečių.

Vokiečių oro jėgos jau visai sunaikintos.

Gen. Eisenhower spėja kad Vokiečiai nedarys jokio formalaus pasidavimo ir reikės juos toliau gaudyti ir naikinti ar suimti.

Berlyne sakoma nužudyta 5,000 žmonių kurie kėlė reikalavimus baigti karą.

U. S. jėgos padarė antrą išsėdimą Mindanao saloje prieš Japonus.

Japonai neša nuostolius visose salose. Britų karo laivynas taipgi pasiruošęs prieš Japonus Pacifike.

Tokyo bombarduojamas, net padegta imperatoriaus rumai B-20 bombomis.

Italijoj pradėta pavasarinis kariavimas prieš Vokiečius kurie ten laiko gana stipriais jėgais.

Bari uoste sprogo laivas kuriame užmūsta 267 Italai, daug kitų sužeista.

Sovietai jau pradėjo išvežti ir užimtos Vokietijos žmones į Rusiją, priedanga statymo prie darbų karo griuvėsių atstatymui.

Jugoslavų bolševikų vadar Tito pasirašė su Maskva 20 metų sutartį. Tuo budu ta šalis padovanojama Stalinui.

U. S. karo nuostoliai iki Kovo 31, pasiekė 899,390. Nuostolių apskaičiavimas sėkė vis vėliau negu karo eiga, nes nespėjama tikrų statistikų padaryti tą pačią savaitę.

AUDROJE Oklahoma ir kaimyninėse valstijose perėtos savaitės pabaigoje žuvo 110 žmonių.

JAPONIJA skubiai siunčia kariuomenes į Mandžuriją, kur tikisi Rusai gali pradėti karą prieš Japoniją.

CHURHILL laukia karo pasibaigimo Europoje bent dieną, todėl jis kanceliavo savo kelionę į Prez. Roosevelto laidotuves.

Holandija išlaisvina ma, tačiau sako 4,500,000 jos gyventojų taip nualinti ir badu marinti kad reikalinga bus specialio maisto atgaivinti juos.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO BALAND-APRIL 20, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice

under the Act of March 3, 1879.

Mirė Rooseveltas. Truman Liko Prezidentu

Am. L. Misijos Atstovai i San Francisco Užgirti

STAI KĄ LAIMĖJO TIE KURIE DALYVAVO IR RĖMĖ MISIJĄ KOVO 23-24.

Washington, D. C., Bal. 13. — Kaipose pasekmė Amerikos Lietuvių Misijos žygių Kovo 23 ir 24, po audiencijos su Jo Ekselencija Harry S. Truman, dabartiniu S. Valstijų Prezidentu, ir po pasimatymo su įvairiais Senatoriais ir Kongresmanais, Amerikos Lietuvių Misijos Valdybos nariai, Komisijonierius Alex Kumskis, Adv. Antanas A. Olis, ir Inž. P. J. Ziuris buvo pakviesti atsilankyti į State Departmentą Washingtono Balandžio 13 dieną. Ta proga jiems buvo įteiktas raštiškas State Departmento užgyrimas Amerikos Lietuvių Misijos reprezentacijos i San Francisco konferenciją ir pareiškimas kooperuoti su Amerikos Lietuvių Misijos delegatais pasiūstais i San Francisco Konferenciją.

Delegatais paskirti: Al Kumskis, Adv. Olis iš Chicago, ir Inž. P. J. Ziuris iš Clevelando.

Amerikos Lietuvių Misijos įsteigtas ofisas Washingtono dabar gauna Senatorių ir Kongresmanų laiškus kurie užgiria Amerikos Lietuvių Misijos darbuotę ir delegatų siuntimą i San Francisco Konferenciją, ir pasiūda būti Amerikos Lietuvių Misijos organizacijos garbės nariais.

REIKALINGA DAUGIAU AUKŲ

Siuomi atsišaukiame i Amerikos Lietuvius tėvynai- nius primindami kad laimėjus Amerikos Lietuvių delegaciją i San Francisco konferenciją, reikalinga daugiau aukų iš mūsų visuomenės ir organizacijų tos delegacijos ten išlaikymui. Delegacija dirbs už mus visus ir todėl mes turime jausti savo pareigą jos kaštus apmokėti. San Francisco yra toli ir ta konferencija tęsis ne savaitę, ne dvi, bet apie porą mėnesių laiko. Pradėję darbą nepameskime! Jeigu rupi Lietuvos laisvės gynimas tai Misijos delegacija jau tiesioginiai dirbs už Lietuvos laisvės gynimą — dabar, pradedant Balandžio 25, San Francisco konferencijoje!

Savo gausią auką skirkite ir siųskite šiandien!

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Amerikos Lietuvių Misijos Atstovai pas Prezidentą Truman

Tik apie 20 dienų prieš Prez. Roosevelto mirtį, Amerikos Lietuvių Misijos rengėjai, būdami Washingtono, Lietuvos reikalais buvo nuvykę pasitarti pas Vice Prezidentą Harry S. Truman, kuriam likimas skyrė būti Prezidentu šios didelės valstybės šiais lemiančiais istoriniais laikais. Ponas Truman priėmė Lietuvius labai draugingai ir prielankiai, pasikalbėjo apie Lietuvos reikalus gana nuosirdžiai. Kaip teko girdėti, mūsų komisijos nariai, išsiskirdami su p. Truman, jam išsitarė: "Linkime kad tamsta butum mūsų sekantis Prezidentas!" Ponas Truman gražiai nusišypsojo i tą linkėjimą — ir kas galėjo spėti kad taip trumpu laiku tas linkėjimas būtų galėjęs išsipildyti...

Tie Lietuviai Misijos rengėjai kurie padarė p. Trumaną nauju Lietuvos draugu, yra šie, kaip čia atvaizduota: LVS pirmininkas P. J. Ziuris, Misijos pirmininkas Adv. Antanas A. Olis, PREZIDENTAS HARRY S. TRUMAN, Kongresmanas Adolph J. Sabath, ir Misijos veikėjas Al Kumskis.

Truman Stojo prie Vairo

SAN FRANCISCO KONFERENCIJA IGAVO DIDESNĖS SVARBOS

Washington, Bal. 12. — Prezidentui Roosevelt stajai mirus, Vice Prezidentas Harry S. Truman tapo priesaikištas šalies Prezidentu šį vakarą 7:08 val., Baltajame Name, prie mažų ceremonijų.

Tapes prezidentu, Balandžio 13, Truman paskelbė jog ves karą iki galutinės pergalės. Tuoj sušaukė aukštuosius militariškus viršininkus esančius Washingtono ir su jais aptarė svarbiausius reikalus.

Paskelbdamas kad vykdys velionio Prezidento Roosevelto nustatytą programą, taipgi įsakė Valstybės Sekretoriui Stettiniui vykdyti kaip numatyta San Francisco konferenciją, ką Rooseveltas laikė svarbiu ir reikalingu pasaulio saugumui projektui.

Kadangi pats Prezidentas Truman išreikalavo iš Stalino atsiusti i tą konferenciją svarbų atstovą, ir Stalinas pasiuntė Molotovą. San Francisco konferencija tuo budu padaroma reikšminga, ne taip sau tik del visko.

Prezidento Truman pirmutinis oficialis aktas buvo paskelbti per Valstybės Sekretorių Stettiniui mėnesio gedulą už mirusį prezidentą. Tuoj pradėjo sueiti jam pasidėjimai nuo demokratų ir Republikonų Senato ir Kongreso narių rėmimo jo visų adbrų ir pastangų, vie.

Jų valstybių vadams apie jų obligacijas irgi daug reiškia. Jis pasakė:

"Kuomet šios didėsės valstybės turi ypatingą atsakomybę vykdyti taiką, jų atsakomybė paremta obligacijomis besiremiančiomis ant visų valstybių, didelių ir mažų, ne vartoti jėgą tarptautiniuose santykiuose išskiriant reikale apgynimo teisių.

"Didžiųjų valstybių atsakomybė yra tarnauti o ne domiuotis pasaulio žmonėms."

Tais žodžiais Prez. Truman išbura Tris Didžiuosius, kartu ir Ameriką, ir sukelia vilčių mažoms šalims kurios bijojo kad gali būti trijų didžiųjų valdžioje.

Niekas kitas iki šiolei trijų didžiųjų vardu ir iš jų tarpo nėra taip aiškiai pasisakęs ir parodęs reikalingumą laikytis įstatų ir teisingumo vadovaimė businčios pasaulinės organizacijos.

Laidotuvėse buvo leisti dalyvauti apeliokėse gyventojai ir jų darbininkai.

Taip atsiskyrė iš šio pasaulio tas žmogus kuris pradėjo didelių darbų, privėdė antrą pasaulinį karą arti laimėjimo ir ruošė ateities taikos ir saugumo planus, bet nesulaukė visko įvykstant, mirė negalėdamas baigti ko pradėjo.

Is Anglijos, i laidotuves ir atidavimui paskutinės pagarbos, Premjeras Churchill atsiuntė Užsienų Reikalų Sekretorių Anthony Eden.

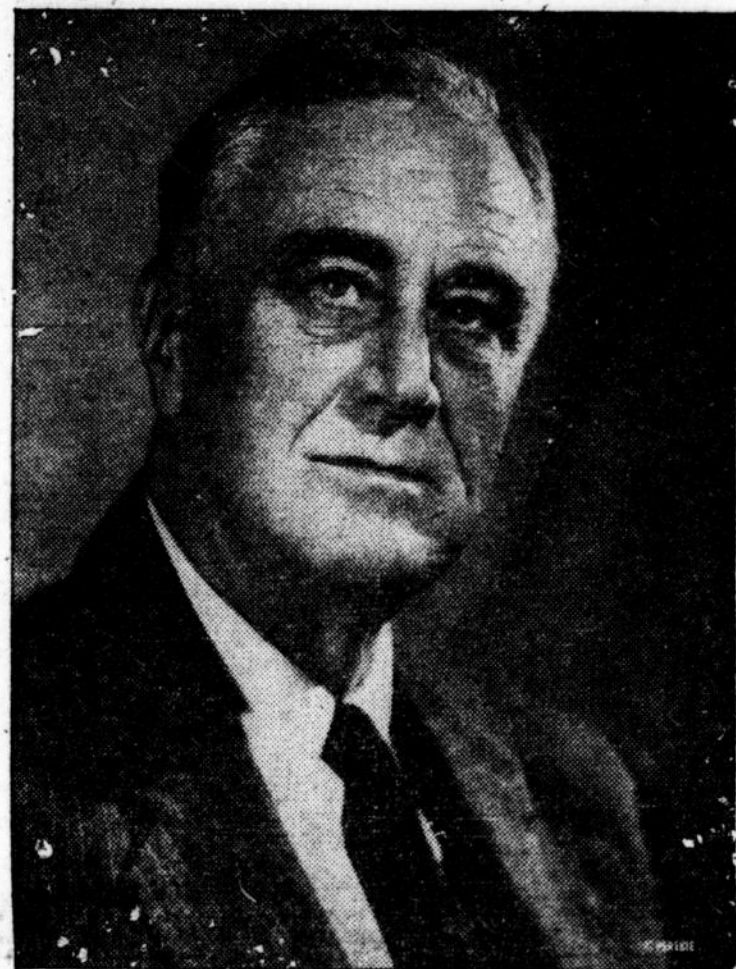
ATSISVEIKINIMAS WASHINGTONE

Prez. Roosevelt buvo nuvykęs i Warm Springs, Ga. pasigydyti, nes visai nesveikavo, mirė ketvirtadienį, Bal. 12, po pietų. Jo kunas iš ten išvežtas i sostinę pagerbimo ceremonijoms Baltajame Name.

Jo grabas buvo patalpintas dideliame Rytiniame Kambaryje, Vasario 14 d. rytą. Čia suėjo atsisveikinti su juo daugė.

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

MIRĖ NEPRAVEDES SAVO PLANŲ PASEKMINGO GALO

PREZ. F. D. ROOSEVELTO MIRTIS IR LAIDOTUVĖS

Palaidotas Baland. 15

HYDE PARK, N. Y. — Prezidentas F. D. Roosevelt palaidotas sekmadienį, Balandžio 15, savo tėviškės dvare sode, ant Hudson upės kranto. Jo grabas nuleistas i žemę tarp gylėnų jo numylėtame sode, kur jis visados mėgo buvoti.

Laidotuvė dieną oras buvo gražus ir tyras.

I paskutinį jo pasilso vietą Prezidentą Rooseveltą atlydėjo is Washingtono jo našlė, E. Rooseveltienė, jo sunus Gen. Elliott Roosevelt ir keturios marčios, o kiti trys jo sunai, budami įvairiose pasaulio dalyse karo frontuose nespėjo i laidotuves pributi. Gen. Elliott Roosevelt parsikrdo is Anglijos, jis radosi arčiausia.

Toliau, prie laidotuvė žymių dalyvių buvo naujasis Prezidentas Harry S. Truman su žmona ir dukteria, ir eilė žymių velionio draugų, kabineto narių, ir militariška garbės sargyba, kuri nuleidžiant grabą i duobę sutrimitavo ir tris kartus iššovė i orą paskutiniam atsisveikinimui.

Laidotuvėse buvo leisti dalyvauti apeliokėse gyventojai ir jų darbininkai.

Taip atsiskyrė iš šio pasaulio tas žmogus kuris pradėjo didelių darbų, privėdė antrą pasaulinį karą arti laimėjimo ir ruošė ateities taikos ir saugumo planus, bet nesulaukė visko įvykstant, mirė negalėdamas baigti ko pradėjo.

Is Anglijos, i laidotuves ir atidavimui paskutinės pagarbos, Premjeras Churchill atsiuntė Užsienų Reikalų Sekretorių Anthony Eden.

ATSISVEIKINIMAS WASHINGTONE

Prez. Roosevelt buvo nuvykęs i Warm Springs, Ga. pasigydyti, nes visai nesveikavo, mirė ketvirtadienį, Bal. 12, po pietų. Jo kunas iš ten išvežtas i sostinę pagerbimo ceremonijoms Baltajame Name.

Jo grabas buvo patalpintas dideliame Rytiniame Kambaryje, Vasario 14 d. rytą. Čia suėjo atsisveikinti su juo daugė.

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

Prezidentas sutiko priimti pirmą jo vykimą i San Francisco susirinkimą. (žiur. p. 4.)

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

ŽIURINT Į ATEITĮ

Šiandien nebesulaikoma vaga veržiasi tautinė srovė, ir jos bėgimo niekas nesulaikys. Prie jos dedasi visas sveikas Lietuviškas elementas. Teapima ji visus tautiškai galvojančius Lietuvius.

Patriotinė Kudirkos, Mairo, Basanavičiaus, Vaižganto, A. Smetonos nuotaka liudija kad geri tautininkai yra ir geri katalikai. Taip juk Maironis, Vaižgantas buvo kunigai ir geri tautininkai.

Nesusipratimas tarp tautininkų ir katalikų buvo ir yra Lietuvių tautos nelaimė.

Šiandien Lietuva griuvėsiuose, visokiariopai apipilėta, gyventojai apnuoginti, alksta, ir žudomi, jie šaukiasi į pasaulį reikdami savo balsą jog nori gyventi ir būti Lietuviais savo nepriklausomoje valstybėje.

Mes kurie galime rupinkimės jų išgelbėjimu, ir naudokime visomis galimybėmis. Gelbėjimui Lietuvos naudokime Bažnyčios autoritetu ir tradiciniu Lietuvių tautos religingumu.

Lietuvių visuomenė, turėdama vadovaujamą srovę, turi jungtis joje ir ji turi apimti visus patriotinius Lietuvos. Ta srovė jau jaučiama visur kur yra geros valios Lietuviai.

Kai pasibaigs karas ir nukris verginės ponia, ta srovė, kaip pavasario tekėms ištvins į galingą šniokščiančią upę, kuri, jungdama į save visą kas Lietuviška, tekės amžinai Lietuvos garbei.

K. Zemaitis.

PASTABA VIENINGUMO KLAUSIMU

Patriotiškai nusistatę linkui Lietuvos laikraščiai dabar pradėjo rašyti apie tai kad pastaru laikui taip Worcester, Mass., taip Philadelphiajos veikėjai viešai garsiai sušuko ir pareiškė reikalavimą kad Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga, metę į šalį asmeniskumus, vardan laisvės Lietuvos veikty, kiek tik yra galima, išvini, arba nors vieni kitiems nekenktų.

Tačiau pastebiu kad to paties jau kur kas ankščiau reikalavo vien tik vieni Philadelphiajos Tarybininkai, nes su jų lyderio Kun. Stasio Railos parašu Brooklyn Amerikoje ir Clevelando Dirvoje buvo tilpęs ta patį dalyką liečiantis pareiškimas, pageidavimas ir reikalavimas.

Todėl šalin diktatoriška "trijų didžiųjų" ambicija. Lai gyvuoja mūsų veikėjų tarpie tikros demokratijos principai ir tikra meilė linkui tėvynės Lietuvos. Asmeniška savimailė ir nykštukų egoizmas jau atgriso visiems.

Lietuvos Mylėtojas.

CUKRAUS BUS MAŽIAU SYMET

1945 metais civiliniai gaus cukraus 7 nuos, mažiau negu jiems buvo skirta 1944 metais. Tas sudaro 14 nuos, mažiau negu gaudavo 1939-39 metais.

Dabartinio metu kiekvienam gyventojui numatyta po 83 svarus cukraus į metus, kas išsina biskį mažiau negu skirta Britanijos civiliams.

Šią vasarą, šeiminkės kurios norės konservuoti vaisius, gaus cukraus pakankamai — tam tikslui numatyta 700,000 tonų cukraus.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

Du Karo Vadai

Gen. Eisenhower, vyriausias armijų vadas, kalbasi su žymiu kariuomenės Lt. Gen. Patton, Vokietijoje, apie karo eigą. Gen. Patton patenkintas aiškina savo viršininkui apie karo eigą.

PITTSBURGH

MAŽIAU DARBININKŲ

Pittsburgho Universiteto surinktos statistikos parodo sekančią ypatingą dalyką: dabartinio laiko Allegheny apskrityje dirbtuvėse dirba 39,000 darbininkų mažiau negu dirbo devyni mėnesiai atgal, kada buvo pasiektas pats aukščiausias darbų čiukuras.

Bendrai imant, apie 70,000 mažiau dirba visos vakarinės Pensylvanijos dirbtuvėse.

Kur tie darbininkai dingę, tuo laiku kada darbininkų labiausia reikia?

Dalį paėmė kariuomenė, kita dalis jaunamiečių studentų sugrįžo į mokyklas, kita dalis turėjo vykti kur nors kitur pradėjus nekuriuos karo darbus ir užsakymus nukirsti.

SELPIAMŲ SUMAZĖJO

Karo laiku darbams einant gerai, Pensylvanijoje žymiai sumažėjo valstijos pašalpas imančių skaičius. 1939 metais 21 nuos, valstijos populiacijos emė pašalpas, dabar tas skaičius sumažėjo iki 2 nuos. Pašalpas gauna tik sergantieji, raiši, našlaičiai ir seni.

Valstija globoja 84,714 jaunamiečių vaikų, antrąją vietą stovi 83,681 senelių neturinčių ineigų. Aklų imančių valstijos pašalpa yra 12,789.

DAYTON, OHIO

SIS-TAS

Jadvogys ir Jurgio Zubrickų vienatinis sunus Jurgis tapo sužeistas kariaujant prieš Vokiečius. Dabar jis yra gydomas Prancūzijoje.

Lankėsi viešnia iš Bedford, Ohio, Magdalena Zdanienė. Jos viešėjimo tikslas buvo aplankyti sunkiai sergančią savo pusseserę Teofilę Roberts-Paulauskaitę. Ta proga p. Zdanienė aplankė ir kitus savo pažįstamus Daytonė.

Kaip kas pasigenda kur dingę Agota Kavaliauskienė. Ji yra išvykus į Chicago ir ten vieši jau tretjetą mėnesį. Ten ji turi giminių ir daug pažįstamų parapijonų Joniškėjų.

Mirus Prez. Rooseveltui, su visa tauta apgailauja neteکه to gartingo šalies vado ir mūsų kolonijos Lietuviai. Taip, jis mirė, bet jo atlikti geri darbai žmonių labai niekados nebus užmiršti ir jo vardas bus minimas per amžius. D. Rep.

Detroit, Mich., Naujienos

NETIKĖTA PREZIDENTO ROOSEVELTO MIRTIS

Balandžio 12 paplito žinios kad mirė Amerikos Prezidentas Franklin Delano Roosevelt. Nelaukta naujiena sujudino visą Ameriką ir kitas šalis. Taip rados nesinori tikėti kad tas garsus prezidentas ir malonaus budo žmogus jau amžinai užmerkę akis ir su pavasariu nukeliavo amžinastin.

Radio stotys giedojo jam liudnas melodijas, liudną davė muziką.

Tikrai skaudu kad žmogaus gyvenimas kaip tas siulas stauga nutruksa.

Lankantis su Misija Washington, kaip jau rašiau, Lietuvės kareivių motinos buvo priimtos Baltojo Namu Rytiniam Kambaryje, o vos tik trys savaitės praėjo, ten tapo paguldintas Amerikos prezidento kunas paskutiniam atsivėkimui iš Amerikos sostinės. Tai gilus prisiminimas. Šiuos žodžius rašant man ašaros byra. Taip dar neseniai neteko Lietuvos Prezidento Antano Smetonos, o dabar ir Amerikos prezidento.

Harry S. Truman paliko Amerikos prezidentu. Jis taip pat prijaucia mažų tautų reikalams, ir parodė daug prielankumo Lietuvai kuomet Amerikos Lietuvių Misijos rengėjai pas jį lankėsi Kovo 21.

KAREIVIŲ REMĖJŲ VAKARAS

Šį sekmadienį, Balandžio 22, nuo 6 val. vakare, buvusioje Lietuvių salėje įvyks Kareivių Remėjų vakaras. Bus įvairios programos sudarytas iš vietinio talento. Vakaro kalbėtojai bus Teisėjas J. P. Uvick ir Adv. A. Conrad.

Muzikale dalį sudarys: Sylvia ir Louise šimoniūtės solo ir duetas; Valencija Stapulionytė, Lorrain ir Kathleen Petkiutės, Bernadette ir Delphine Jacobs, Evelina Griggs pašoks tautiškus šokius. Šv. Bernardas bažnyčios vargoninkas Lietuvis Frank Janek skambins piano solo; Jacobs sesutės Toe ir Tap dance; Betty Jane Novak solo; Malvina Rukšenas Accordion ir Tap dance; Tom Beganskas Accordion ir piano solo; Agota Juodsnukytė solo; Marijona Galenas solo; jai akompanuos Jean Mardosaitė. Muzikas Antanas Kvederas ir Darata Kvederienė padainuos liaudies dainų. Po programos šokiai ir pasilinksminimas.

DRABUŽELIŲ BALIUS

Sestadienį, Bal. 28, įvyks Lietuvos Vaikūčiams Drabužėlių balius. Čia bus suvesti drabužėliai naujagimiams ir iki penkių metų amžiaus berniukams ir mergaitėms. Vakarėlis prasidės apie 7 val., buvusioje Lietuvių salėje.

Jau dabar mūsų moterys turi prisivė drabužėlių ir tik laukia to vakaro. Vakarėlyje bus išdėti drabužėliai parodai. Vyrai prašomi dalyvauti ir suteikti pinigines aukas, už ką bus perkama medžiagos ir siuvama drabužėliai visą ialką.

VIESOS PRAKALBOS IR RAPORTAS APIE MISIJĄ

Sekmadienį, Gegužės 6, buvusioje Lietuvių salėje, rengiamos viešos prkalbos išdavimui raportą iš Amerikos Lietuvių Misijos Washington ir apie mūsų delegatų vykimą į San Francisco konferenciją.

Kalbas sakys vietiniai ir iš kitų kolonijų kalbėtojai. Vėliau apie juos pranešime.

Taipgi jau gatava ta labai įdomi Pulk. Petruičio knyga "Kaip Jie Mus Sušaudė", išleista Angliškoje kalboje, ir dalyviai galės jos nusipirkti.

Rep.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

(Pabaiga iš pereinamo nr.)

Trečia diena Washington

Sekmadienį, Kovo 25, mūsų Detroitiečių grupė sukilom anksti, ir papusryčiavę skubėjom į Pranciškonų vienuolyną Verby Sekmadienio pamaldoms.

Nuvykom S. Douvan, P. Medonienė, H. Rauby ir O. Wilkienė; ten jau radom laukiant mūsų ponios S. Douvan draugus, Washingtoniečius: Filosofijos Doktoras Blaser su žmona ir Clevelandiečiai Advokatas Caldwell su žmona. Šios poros nors ne katalikai, norėjo pamatyti tą garsų katalikų vienuolyną. Kaip Blaser taip ir Caldwell yra išvažinėję visą Ameriką ir buvę Europoje, kur ponia Douvan juos ir sutiko 10 metų atgal ir iki šiol palaikė pažintį. Dr. Blaser yra ekonomikos ir statistikos viršininkas, o jo žmona kalbų studentė. Inž. Caldwell, tėvas Bill Caldwell, pastatė didžiuosius Clevelando tiltus. Šie Amerikiečiai visi dalyvavo Kongresinėje Vakarėnėje.

Pranciškonų vienuolynas randasi ant kalno šv. Sepulchre, pastatas Bizantijos stiliaus ir išstatytas pagal šventosios žemės planą, todėl ir vadinamas šventosios žemės Komisarjatas Suv. Valstijoje. Vienuolynas turi keletą altorių, ypatingo dėmesio vertas Kalvarijos altorius: jame replika Jėzaus nukryžiuojimo tarp dviejų latrų. Kaip mums paaiškinta, šie kryžiai atitinka tiems tikriesiems kryžiams ant kurių buvo nukryžiuotas Kristus ir latrai. Altorius balto marmuro ir jame yra paslėpta dalis akmenis iš šventosios žemės, kuris sakoma plyšęs kai žemė drebėjo Jezui mirštant.

Iš vienuolyno bažnyčios, pro siaurus koridorius, veda į katedrą, kurios irgi kopija katedrų iš krikščionių persekiojimo laikų: tai urvai iš kasti žemėse, kur krikščionys pasislėpę melsdavosi. Tikrųjų katedrų dar iki šių dienų yra išlikę Palestinoje ir Italijoje, ypatingai apie Romą ir kitur. Kadangi tikrosios katedros buvo daug krikščionių tai ir šių katedrų sienos išpailstyta fantastiškais paveikslais, panašiais į giltines. Šiose katedrose yra net keli altoriai, kuriuose yra replikos šv. Cecilijos, Sebastijono ir kitų žuvusių už krikščionybę.

Vienuolyno darželis yra nepaprastai gražus, nusodintas visokiais krūmais ir gėlėmis. Vienas teisėjas mums aiškino kad ten yra pasodinta 4900 krumeliai rožių, kurias vienuoliai 1913-14 metais atnešė iš Meksikos. Tais metais Meksikoje buvo persekiojami krikščionys ir priversti bėgti į kitas šalis.

Arlington Kapinėse Sugrįžę iš Pranciškonų vienuolyno, kur praleidom virš tris valandas, jau radom Misijos narius pasirošiusius vykti į Arlington kapines su vainikais. Mes nei neužkandę, sėdėję ir taxi leidomės kartu su visais. Ir paskui džiaugėmės kad nepraleidom šios progos. Arlington Nacionalės Kapinės didelės ir puošnios, daugybė medžių ir krūmų. Jos randasi už Potomac upės ir nuo kranto tiesiai matois Washington miestą. Kapinėse įtaisyta puiki kaip sniegas balta marmurinė koplyčia, priešais platūs laiptai padalinti į dvi dalis. Pirmają dalį pilipus randasi Nežinomo Kareivio kapo atžymėjimo puošnus akmuo.

Kareivių motinų pirmininkė Ona Biežienė padėjo vainiką. Čia kilo gilus susijaudinimas, ypatingai karių motinoms kurios nežino kur jų suneliai.

Valdys Vokiečius

Amerikietis Maj. Gen. Lucius D. Clay, paskirtas padėjėju prie Gen. Eisenhower, kurio priežiuron bus pavesta civiliniai Vokietijos reikalai po to kai Vokietija bus nugalėta.

Atlikta tam tikra ceremonija, sukalbėta maldelė, ir nufotografuota Lietuvių grupė.

Apie pusmylį toliau, privačiom Samuelio J. Harris kapą. Čia vainiką padėjo Stephanie Čiurlionytė-Douvan. Prie Harris kapo pastatytas akmuo su užrašais, abiejose pusėse. Vienoje pusėje užrašas: "Samuel J. Harris, 2nd Lieut. 112 Inf. U. S. Army. I Lieut. American Brigade Republic of Lithuania. Born Dec. 24, 1866, Shippensburg, Pa. Died in action Feb. 24, 1920, Kaunas, Lithuania".

Po šių ceremonijų, mintimis nusikridau toli į tą brangią Lietuvą, kur tiek kraujo pralietą; seni prisiminimai užtvėnkė mano galvą. Ar padės kas ant mano brolių kapų akmenis ar vainikus, kurie taipgi žuvo už savo šalies laisvę? ... Tas gal nesvarbu, bet faktas kad jų jau nėra rados verta veria širdį.

Gystant iš kapinių, paprasčiausiu taxi vežiko parodyti mums tuos garsius Washingtono Japoniškus vyšnių medžius. Jis mus apvežiojo plačiai. Vienas iš įdomiausių buvo tai Lincoln Memorial Fountain. Tai didelis prudas, aplink lyg vainiku apsodintas vyšnių medžiais kurie tuo laiku žydėjo.

Washingtono sutikom daug pažįstamų ir draugų kurie sugrįžo vienodų minčių traukiami — Laisvės ir Nepriklausomybės Lietuvai!

Apie penktą val. vakare jau mes palikom Statler viesbutį ir draugus. Išsiilgę namų skubėjom grįžti.

Stephanie Douvan pasiliko užbaigti savaitės atostogas ir pasimatyti su savo sunum, Ensign Victor Douvan, kuris ją čia viesbutyje pasitiko. Rep.

BUVO FLORIDOJ

Teisėjas J. P. Uvick su žmona ir laidotuvių direktorius p. Brazis su žmona ir dukrelėmis buvo nuvykę poilsui į Floridą. Jie sugrįžo pilni sveikatos ir energijos. Girdėjosi jie ten ir gražų tautišką darbą atlikę.

DRABUŽIŲ RINKIMAS

Balandžio mėnesį visoje šalyje yra renkami drabužėlių karo nukentėjusiems apmėginti. Detroitas yra pasiryžęs surinkti 10 milijonų drabužių. Drabužių galima priduoti į kino teatrų, ugniagesių stotis, policijos nuovadas ir tam pan.

United National Clothing Collecting Komitete priklauso ir BALF 76 skyriaus pirmininkė E. Paurazienė. Drabužių rinkimo reikalu buvo susauktas susirinkimas Edison name, kur E. Paurazienės paskviestos dalyvavo St. Douvan, B. Keblaitienė, M. Smailienė ir M. Sims. Susirinkime buvo padaryta keli pranešimai, ypatingai R. Roth plačiai atpasakojo kaip labai reikalingi drabužiai karo nualintoj Europoj.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šime skyruije talpinama dykai)

MIRĘ JAU 13,700 LIETUVIŲ

Su šime numeryje telpantiems mirusių Lietuvių vardais mirusių skaičius jau pasiekė 13,700, nuo Vasario m. 1937 metų, kada mirusių išeivių Lietuvių vardai pradėta Dirvoje žymėti.

URBONAS Povilas, 60 metų, mirė Bal. 2, Cleveland, O. VILČIUKAITIS Pranas, senyvo amž., mirė Vasario 26 d. Cleveland, Ohio. Palaidotas Akron, O. (Paėjo iš Suvalkijos).

STASEVICIENĖ Katrė, 64 m. mirė Kovo 28, Dayton, O. (Paėjo nuo Panevėžio). Čia išgyveno apie 40 metų.

STONIS Louis, mirė Kovo 18, Chicagoj. (Zagarės p., Domelių k.)

GRINIENĖ Antanina (Adomaitė), 51 m., mirė Kovo 18, Chicagoj. (Panevėžio ap. Ramygalos p., Juškaičių k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

SUNDUKAS Izidorius, pusamžis, mirė Kovo 18, Chicagoj. (Tauragės ap., Ervilko p. Pusačių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

BUBINAS Antanas, pusamžis, mirė Kovo 19 d., Chicagoj. (Šiaulių ap., Tryškių par.)

BAUBLYS Vincas, mirė Kovo m., Mahanoy City, Pa. KEGOLIENĖ Jieva, mirė Kovo m., Shenandoah, Pa.

SINKEVICIUS Juozas, 55 m., mirė Vas. 24, Buttonwood, Pa. (Vilniaus rėd., Tačionių kaimo.)

MIZGERTIENĖ Ona, 71 m., mirė Sausio 21, So. Boston, Mass. (Panevėžio aps., Vabalninko k.)

MESKINIENĖ Katrė, 67 m., mirė Gruod. 20, Paterson, N. J.

TAMASIUNAS Antanas, 63 m., mirė Sausio 25, Washington, Pa. (Panevėžio apsk., Laumenių k.)

BARAISIS Justinas, sulaukęs senatvės mirė Kovo 20, Chicagoj. (Utenos miesto.)

BIELIUNAS Jonas, 61 metų, mirė Kovo m., Bayonne, N.J.

SCHLIKTE Teofilė, pusamžė, mirė Kovo 20, Chicagoj. (Vilkijos par.)

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai Naujoj, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė) REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (fire-men). ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaupau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Gryžimo į Principus Reikalingumas

Kulturingojo Pasaulio Žlugimo Pavojaus. Pozityvių Jėgų Protestai prieš Nuolaidas Bolševikams. Geležinio Tvirtumo Reikalingumas Bolševikų Atžvilgiu ir Neleistina Musų Šelpimo Fondo Kapituliacija. Lietuvos Vyriausybė in Exile — Lietuvos Teisė ir Pastovios Taikos Sąlyga.

(Juliaus Smetonos kalba Brooklyn, N. Y., Bal. 15)

Jeigu mūsų tarpe prieš keiserius metus, kai Lietuva pirmą kartą buvo patekus į bolševikų jungą, būtų buvę tiek iniciatyvos ir susikaupimo kiek yra dabar tai būtų buvę daug vilčių kad butume turėję Lietuvos vyriausybę ar bent Lietuvos komitetą, kuriam didžiulios valstybės — Amerika ir Anglija — būtų suteikusios tarptautinio pripažinimo. Labai gaila kad tiek laiko praėjo Lietuvai neturint Jungtinių Tautų tarpe pripažintos atstovybės, bet ir dabar nėra vėlu reikalaujant tos Lietuvos teisės įgyvendinimo.

Lietuvai, o taip pat ir visam Vakarų Pasauliui yra didelis užgavimas kad tuo tarpu kai eilė mažų ir labai primityvių kultūros valstybių yra priimančios į United Nations tarpai pakviestos į San Francisco konferenciją, Lietuva nei vienur, nei kitur neatstovaujama. Šiame dalykams stovint, bergždžia yra įrodinėti kad šis karas vedamas kultūros išsaugojimui ir teisingumo įgyvendinimui.

Vertindami dabartinę padėtį, bene arčiau tiesos busime, pasakę kad šis karas vedamas Vakarų Pasaulio palaikymui. Dvieju tūkstančių metų krikščioniškos civilizacijos vaisiai sekmingai naikinami dvidešimtojo amžiaus kultūros "laimėjimo" — galingos kelių tūkstančių svarų bombos, o individualizmo ir asmeninės laisvės dvasioje išugdyta kulturingoji Europos visuomenė pakaitinama atiduodama pirmiau Gestapo, dabar — NKVD priežiūrai bei "auklėjimui".

Nuo Maidaneko krematorijų iki Katyno miško ties Smolensku, nuo Červenės miškelio iki tolimųjų Sibiro druskos ir geležies kasyklų, kuriose žuvo ir tebežūsta tūkstančiai šviesiausių Europos intelektualų, sklinda liudnas dvidešimtojo amžiaus civilizacijos" liudymas. Taigi štai kokie yra busimos "teisingos ir pastovios" taikos pagrindai....

Traginga mažų tautų padėtis

Lietuvos ir eilės kitų mažų valstybių padėtis yra tragiška. Ne tik dėlto kad Lietuva atiduota NKVD sauvalei ir kad iš baimės užrūstinti Stalina niekas neįsitraukia jos užtarti, bet ir dėlto kad, kaip ligišlinė nuotaika rodo, yra nusistatyta Lietuvai ir kitas dvi jos Pabaltijo kaimynės paaukoti bolševikų apetui nurašinti. Girdi, būtų absurdiška, kaip tuli realistai skelbia, del mažų Pabaltijo valstybių gadinti santykius su Sovietų Sąjunga. Tat didžiųjų valstybių tylėjimas Pabaltijo kraštu atžvilgiu jokiu būdu negali būti išaiškintas gerojoni puse, kaip kai kurie iš mūsų mėgina. Yra ir kitų pavyzdžių kurie tik jau neteikia vietos optimizmui. Sakysim, 1940 metais Prezidentas Roosevelt Amerikos Lietuvii Tarybos delegacijai pabrėžė kad Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvis, o tik laikinai sutramdyta, ir kad Lietuva nepriklausomybė tikrai atgaus. Gi paskutiniu metu, paklaustas laikraštininkų apie Pabaltijo kraštus, jis nurodė jiems kreiptis į State Department, kuris juos galėsias painformuoti....

Tačiau, šį tamsų vaizdą paskutiniu metu vis labiau ir labiau ima nušviesti skaidrios prosvaitės. Nors Amerikos ir ypač Anglijos vyriausybės dar tebėra linkusios ir toliau kitų tautų sąskaita daryti nuolaidų Sovietų Sąjungai, tų valstybių visuomenės atsiranda vis stipresnių ir stipresnių balsų prieš tas nuolaidas. Tie balsai kyla del dviejų priežasčių. Pirmia, eilės kulturingų valstybių atidavimas puslaukiniams bolševikams yra didelis nusi-

Kenksmingas pataikavimas

Deja, ne visi mūsų aiškiai supranta tą nekompromisinę liniją kurios mes, kovodami del Lietuvos laisvės, turime laikytis bolševikų atžvilgiu. Didelio visiems džiaugsmo buvo kai mūsų Lietuviškas šelpimo fondas pagaliau buvo priimtas į National War Fund. Bet štai paskutiniu metu skaitome pranešimą kad mūsų šelpimo fondas siūcia Lietuvos žmonėms pagalbą per Russian War Relief agentura.

Iš to išplaukia kad United Lithuanian Relief Fund Lietuvos šelpimo atžvilgiu pasidarė tartum Russian War Relief skyrius, taigi atsistojo ant vieno pagrindo su Bimbos "Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetu", kurs jau nuo senai veikia kaip Russian War Relief agentura.

Netenka specialiai įrodinėti kad toks mūsų šelpimo fondo pasistatymas reiškia kapituliaciją, bejėgišką sutikimą su susidariusia padėtimi. Subordinuoti Russian War Relief, reiškia pripažinti jo jurisdikciją ir Lietuvai, reiškia pastatyti Lietuvai ant vieno pagrindo su Sovietų Sąjungai priklausantiomis teritorijomis.

Juk tai automatiškai implikuoja kad ir Lietuva yra Sovietų Sąjungos teritorija!

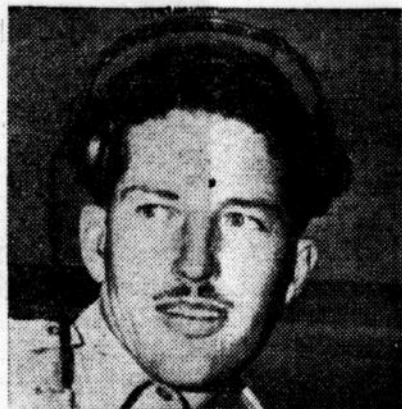
Nejaugi mūsų šelpimo fondo vadovybė nenumato kad tokiais žygiais ji kaip tik varo vandenį į bolševikų malūną? Spaudai paduotame pareiškimė je lyg ir mėgina pasiteisinti del to savo žygio: girdi, kiti keliai pagalbai ir Lietuva nusiusti nebuve, o, be to, Rusian War Relief užtikrina kad Lietuvos žmonės tą pagalbą gausia....

Yra suprantama, kad kol bolševikai tebeleiko užėmę Lietuvą, be jų sutikimo joks siuntinys į Lietuvą negali būti pasiųstas. Bet kodėl šita tegalima padaryti per Russian War Relief, o ne per mūsų šelpimo fondą, niekas paaiškinti negali. Atsakymas, be abejo, bus kad bolševikai kitaip nesutinka.

Vengkime šito įžeidimo!

Lemiamos reikšmės betgi čia turėtų turėti ne tai ar bolševikai sutinka ar ne, bet tai kad nuo karo nukentėjusių žmonių šelpimas yra elementarus žmoniškumo deklaravimas, kurios įgyvendinimui niekas prieštarauti negali. Antra vertus, jei United Lithuanian Relief Fund yra priimtas į National War Fund ir jam Amerikos vyriausybės yra suteiktas išskirtinis Lietuvos šelpimo teisė tai bolševikų atsakymas leisti Lietuvii fondui įvykdyti Amerikos vyriausybės prašymą suteikti šelpimo teisę yra ne tik akieplėiškas savivalimas bet sykiu ir įžeidimas tiek Lietuviams, tiek ir Amerikos

Dvieju Šalių Vyrai

Viršuje, parodoma Amerikietis lėktuvo lakunas, Maj. Carroll C. Smith, kariaujas prieš Vokiečius. Apačioje, nazių kariautojas, kuris pateko Amerikiečiams į nelaisvę.

vyriausybei. Sutikti su tuo savivalimu reiškia bejėgiškai pasiduoti bolševikų įžeidimui. Tiek del principo.

O kaip su praktine klausimo puse? Ogi visi žinome kad bolševikų tikslas yra kaip galima greičiau išnaikinti Lietuvii tautą. Taigi Lietuvos šelpimas, kaip sutvirtinas Lietuvii tautos gyvybę, ne tik nėra jų interese, bet netgi prieštarauja jų netarpiškam tikslui.

Bet tuo pačiu metu bolševikams rupi gauti už keliasdešimt ar už kelis šimtus tūkstančių dolarių įvairių daiktų, tegu tai ir tebutų lašelės, paigynus su tuo ką jie iš Amerikos gauna pagal lend-lease.

Štai kodėl jie ir siulo pagalbą Lietuvai siųsti per Russian War Relief, atseit be priežiūros iš mūsų pusės. Mat, kai eis sovietų administracijos žiniai, nesant priežiūros, ji su juo galės kaip tinkama pasielgti. Ir niekas, išskyrus bolševikų valdžią, negali garantuoti kad tas pagalbos siuntinys atsidurs ten kur skirtas. Taigi Russian War Relief vadovybės užtikrinimas kad per ją mūsų fondo siūčiami daiktai pasieks Lietuvą, neturi jokios vertės.

Kas tuos daiktus gaus?

Antas gi vėl klausimas tai ar tie daiktai bus teisingai išdalinti jei jie ir pasieks Lietuvą? Ar tik jie neateiks komunistų pareigoms, taigi kaip tik tiems žmonėms kurie kankina ir žudo Lietuvos gyventojus, ir ar išviso jie nebus sunaudoti ne Lietuvii reikalams?

Iš to kas pasakyta aiškėja kad sutikimas pagalbą Lietuvai siųsti per Russian War Relief ne tik reiškia principo sulaužymą, bet sykiu yra nepateisinamas ir praktine prasme. Nes tik mūsų pačių priežiūra gali patikrinti kad siūčiami daiktai pasieks tuos kuriems jie skirti, ir bus jiems teisingai išdalinti. Iš to išvada kad tolimesnis pagalbos siuntimas į Lietuvą per Russian War Relief turi būti tuo jau sustabdytas. Šito reikalauja pats principas.

Laikykimės savo principo

Principas kad Lietuva teisės požiūriu yra nepriklausoma valstybė turi būti visur išlaikytas. Ir jei mes tą principą sulaužome, tuo mažą mažiausia parodome kad mes abejojame ar Lietuvos nepriklausomybė ir faktinai bus atkurta. O jei mes abejojame tai, rasit, sutinkame priimti kurią kitą išeitį, gal jėškome modus vivendi bolševikų okupacijai? Subordinavimas Russian War Relief labai artimas tokio modus vivendi įieškojimui. Gi paprastas sveikas protas sako kad modus vivendi su bolševikais negali būti. Bolševikų palikimas Lietuvoje reiškia Lietuvii tautos mirtį. Taigi nėra kito pasirinkimo: galima tik nugalėti arba žuti. Ir kelias į nugalėjimą veda tik per geležinį principo laikymąsi.

Griežtas principo laikymasis yra kiekvienos kovos laimėjimo sąlyga, o menkiausias nuokrypinimas nuo principo jau rei-

AUKOS AMERIKOS LIET. MISIJAI

Aukų reikalinga daugiau ir daugiau Misijos darbų vykdymui, Lietuvos bylos gynimui, todėl tie kurie dar neaukavot prašomi prisijusti savo auką dabar, ji bus įskaityta į bendrą sumą. Aukas siųskit šiuo adresu:

L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

Amerikos Lietuvii Misijai į Washingtoną Kovo 23-24 ir po to, taipgi į LVS Centrą, Prisiūsta Sekančios Aukos:

(Jeigu kurių aukotojų vardai ar miestai praleista, arba aukų suma netikra, prašome tuoj pranešti Dirvai)

CHICAGO, ILL., AUKOS:

Dr. S. Biežis	\$100.00
Mr. ir Mrs. Anthony J. Rudis	100.00
A. Alešauskas	50.00
Dariaus-Girėno Kareivių Motinų Klubas	50.00
Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois	25.00
"Jaunoji Lietuva"	25.00
Dr. A. Juozaitis	25.00
Mrs. ir Mrs. Emily Heiman	10.00
Paul Šiaulietis	10.00
William Shimkus	6.00
Jonas Matonis	5.00
Jonas Petraitis	5.00
P. Pikturna	5.00
Mrs. Antanina Pocius	5.00
N. N.	5.00
Jonas Šalkauskas	5.00
ALTS Moterų 100 kp. per P. Grybiene	5.00
Anna Lukošius	5.00
Vincas Malakauskas	5.00
Jonas Aukškalnis	5.00
Ignatius Kantrim	5.00
Tadas Binkevičius	5.00
Mrs. E. Wiltrakis	5.00
Mr. ir Mrs. F. Winslow	5.00
Louis Grudzis	5.00
J. N. Bukantis	5.00
Mr. ir Mrs. J. S. Vitkus	5.00
J. Endziulis, Chicago, (už knygas Kaip Jie Mus Susaudė)	5.00
Eleonora Sutkus	4.00

Antanas Yurčius	3.00
Paul Wershalas	3.00
Joseph Mamin	2.00
F. Selemenavičius	2.00
Frank Selemenavičius, Jr.	2.50
Mrs. Ursulė Durska	2.00
Alex Andriulis	2.00
Kazimiera Jakubka	2.00
Mrs. Anna Yonaites	2.00
Mrs. Anna Yuochunas	2.00
Mrs. Martha Katauskas	1.00
Alexander Lekis	1.00
Miss Helen Y. Sedom	1.00

Jos. Massick, Harvey, Ill.	5.00
Charles Mesewicz, Kankakee, Ill.	5.00
Mr. ir Mrs. Martin Shell, Summit, Ill.	5.00
Ben. Dilyonas, Westville, Ill.	5.00
Bertha Lickus, Chesterton, Ind.	5.00
Antanas Repšis, Harrisburg, Ill.	5.00
Charles Smith, Melrose Park, Ill.	5.00
Dr. S. G. Slakis, Lincoln, Ill.	5.00
Mrs. P. Chapp, Harrisburg, Ill.	2.00
Mrs. Martha Chase, Harrisburg, Ill.	1.00
Kazimiera Yudeikienė, Harvey, Ill.	1.00
K. J. Cevinskas, Springfield, Ill.	1.00
J. K. Robins	1.00

(Iš šių aukų \$100.50 prisiūsta per Margutį)

CHICAGIEČIAI IR KITI UŽ DELEGATŲ ŽENKLELIUS

Dr. S. Biežis	1.00
Ona Biežis	1.00
A. A. Oliš	1.00
Mrs. Verna Oliš	1.00
Al. Kumskis	1.00
Mrs. Kary Kupka	.50
Mrs. A. Jonaitis	.50
A. J. Rudis	.30
J. Skinderis, Chicago (už kn. K.J.M.S.)	1.00
Kazimiera Yudeikienė, Harvey, Ill.	.25
Kazimiera Yudeikienė, LVS nario mokesčių	2.00
Mrs. Anna Liudzius, Brattsboro, Vt.	1.00

(BUS DAUGIAU)

teglu jie stojas piestu dabar, kol dar gali būti lengvai sudrausti, negu vėliau, kai jau visame pasaulyje jie bus įleidę savo šaknis.

Kiek šiandien skausmo pasaulis būtų išvengęs jei Hitleriui ragai būtų buvę aplaužyti tinkamu laiku, t. y. tuomet kuomet dar buvo įmanoma tatau padaryti, kai, sakysim, jis remilitarizavo Reino sritį! Lygiai taip ir šiandien ragų aplaužymas Stalinui išgelbėtų pasaulį nuo didelių nelaimių.

Todėl leidimas Pabaltijo valstybėms sudaryti savo vyriausybės būtų visam pasauliui išganingas žygis.

Bet tai didžia dalimi priklauso nuo mūsų pačių. Prieš keturis metus mes nebuvo vieningi ir užtektinai veikūs. Šiandien jau esame vieningi bent ta prasme kad nesame vieni kitiems priešingi. Gi mūsų veikluma įrodo eilę faktų, o jų viršūnėje yra Amerikos Lietuvii Misijos Washingtono atliktas žygis. Tat šia kryptimi.

AUKA LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Stokite į Talką Tiems Kurie Dirba ir Aukojasi!

Mielas Tėvynaini! Skubiai siųsk savo auką Amerikos Lietuvii Misijai — siųsk kiek išgali, siųsk mylėdamas Lietuvą, siųsk su mintimi kad pagelbėsi jai laisvę atgauti! Stok į talką tiems kurie dirba, kurie važiuoja į Washingtoną klabinai mūsų valdžios įstaigų duris Lietuvos laisvės gynimo reikalais, kurie dirba už mus visus negalinčius tam pašvesti savo laiko.

Iškirpk šį kuponą, pridėk savo dolarį, penkį ar daugiau ir įrašęs savo pilną vardą ir adresą pasiųsk šiuo adresu:

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

AMERIKOS LIETUVII MISIJA

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gerbiamieji:

Ir aš prisidedu su auka parėmimui Amerikos Lietuvii Misijos pastangų Lietuvos vadavime. Siunčiu savo auką \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Vals.....

PREZ. F. D. ROOSEVELTO MIRTIS IR LAIDOTUVES

Jis ilgai Sirginėjo

Visą šalį, ir kartu visą pasaulį, sukrėtė žinia apie Prezidento F. D. Roosevelt mirtį. Jis mirė Balandžio 12 d., po pietų, Hot Springs, Ga., kur buvo nuvažiavęs sveikatai palaikyti. Tas sveikatos centras išstatytas paralytikų gydymui, visuomenės aukomis, kurios buvo renkamos tam tikslui kasmet sausio mėnesį, Prezidento Roosevelt gimtadienio paminėjimui.

Poni Roosevelt buvo Washingtoni gavo žinią apie savo vyro staigų pablogėjimą ir tuoj išskrido pas jį. Prieš mirtį jis sakė kad jam baisiai galva gėlia.

Mirtis atėjo 4:35 v. po pietų, nuo "cerebral hemorrhage", kraujagyslių trūkimo galvoje, ir galva užsiliejus krautu buvo priežastimi jo mirties.

Roosevelt mirė iš prezidentavęs 12 metų, tris pilnus terminus, ir jau pradėjus ketvirtą terminą. Jo ir taip silpną sveikatą galutinai pakirto šio karo sunki našta, ir todėl galima sakyti jis yra tiesioginiai karo auka. Jeigu ne šis karas jis ir būtų nebuvo išrinktas ketvirtam terminui.

Kurie artimai žinojo Roosevelt sveikatos stovį, tiems jo mirtis nebuvo nieko nuostabaus. Savaitę prieš mirtį jis jau negalėjo nieko valgyti. Jo bendra padėtis buvo tokia silpna kad bent paprastas šaltis būtų galėjęs pakirsti jo gyvybę, kuri pakirsta kraujagyslių galvoje plyšimu.

Jis negalėjo jau dirbti Baltajame Name per daug savaičių pirmiau, bet buvo tai savo namuose Hyde Park, tai Warm Springs. Tikrumoje jis buvo ligonis per pusantų pastarųjų metų.

Jis gyveno gana ilgai kad galėtų pamatyti vaisius savo didelių pastangų nugalėti Vokietiją ir Japoniją. Bet vadinėjimai po tolimas šalis karo planams daryti, nuovargis ir persidirtimas pakirto jo silpną sveikatą. Roosevelt nuo Rugs. 1921 metų, kada gavo paralyzį, nevaldė savo kūno nuo juostos žemyn, taigi buvo priverstas sėdėti, arba stovėti prisirėmus kada reikals buvo. Šiaip turėjo pasiremti ant ko nors jei reikėdavo paeiti iš vietos į vietą.

Franklin Delano Roosevelt buvo gimęs Sausio 30, 1882 m. ir užaugo savo tėvų 1000 akrų didum dvare Hyde Park, prie Hudson upės, N. Y.

Politikoje pradėjo darytis su Demokratais, laimėdamas rinkimus į New Yorko valstijos senatą 1910 m. Po to sekė jo didesni darbai. Jis 1912 metais rėmė Prez. Wilsono kandidatūrą į prezidentus Baltimorės konvencijoje.

1920 metais Demokratai jį statė į kandidatų į vice prezidentus, jam esant tik 38 metų amžiaus. Tada į prezidentus kandidatų buvo James M. Cox, bet jie rinkimus pralaimėjo, išrinkti buvo Harding ir Coolidge.

Prez. Hardingui mirus tarnybos metu, kaip atmename jo vieta teko Coolidge, kaip dabar Truman'ui.

1928 metais Roosevelt buvo išrinktas New Yorko valstijos gubernatorium, 1930 m. vėl laimėjo rinkimus, o 1932 metais, Hoover'o laikais, Chicagoj nominuotas į prezidentus, rinkimus laimėjo ir nuo to prezidentavo per 12 metų. Jisai buvo 31-mas prezidentas iš eilės.

Šio karo metu, jis turėjo palaikyti visą savo sveikatą noredamas išgelbėti pasaulį nuo diktatorių, o tas pareikalavo daug darbo ir energijos.

1943 metais jis susirgo su gryžės iš Teherano, kur turėjo pirmą susitikimą su Stalinu. 1944 metų gegužę jis nuolat budavo kankinamas šaltį ir kitų prietvartų.

Jau sirgdamas, bet savo partijos žmonių verčiamas, apsiėmė kandidatuoti ketvirtam terminui, ir kaip tik priėmė šio termino priesaiką, vėl išvažiuojo pasmatymui su Stalinu į tolimą Krymą. Iš šios kelionės grįžo pusiau gyvas, nors tas buvo slepiama. Mažai buvęs Washington, po sugrįžimo išvažiuojo į Warm Springs, Ga. Bet Prez. Roosevelt dar buvo savo raštiniame Kovo 23, kuomet Lietuvos Kareivių Motinos numėšė peticijas. Joms buvo priminta kad prezidentas randasi čia pat už durų ir turi pasitarimus karo reikalais su svarbiais karo vadais.

F. D. Roosevelt mirė tikrai trimis dienomis prieš 80 metų sukaktį Prezidento Lincoln mirties. Lincoln buvo nušautas Balandžio 15, 1865 m., šešiom dienom po to kai Pietinių valstijų vadas Gen. Robert E. Lee nugalėtas pasidavė.

PASAULIUI JIS BUVO AMERIKA

San Francisco konferencija prasidės kaip numatyta, Balandžio 25 d., kur susirinks United Nations atstovai tartis ir ruošti pasaulio apsaugos programą.

Amerikiečių ir kitų gerų norų žmonių manymu yra kad Pasaulinės Apsaugos planas kuris bus pagamintas suvažiavime United Nations atstovų San Francisco mieste, būtų Prez. Roosevelt Atminties ir Pagenbimo Paminklas.

Linkėtina kad tas suvažiavimas duotų pasauliui koki nors užtikrinimą, jeigu pavyks pabūti naujus diktatorius. Jeigu tas nebus padaryta, tas paminklas neturės reikšmės.

Visoms kitoms šalims kurios įsiekio užtarimo, ramybės ir laisvės, Prez. Roosevelt buvo Amerika, ir jo mirtis labai sudrebino visus. Joks kitas prezidentas kitose šalyse nebuvo tiek žinomas kiek jis.

Ne tik valstybių vadai bet ir paprasti žmonės laikė jį dideliu vadu ir dėjo jį viltis susilaikyti pagalbos ir išlaisvinimo iš vergučių, kurios šalys pateko vergučių.

Amerikos karo vadai, Gen. MacArthur Pacifike ir Gen. Eisenhower Europoje, kartu su kitais, paskelbė 30 dienų gedulą, kaip tas padaryta ir visoje šalyje namie.

Prisiuntė užuojautą p. Rooseveltienei ir naujam Prezidentui Truman Popiežius, Stalinas ir kiti valdovai.

Prez. Roosevelt buvo pirmūnis prezidentas suteikęs pripažinimą Sovietams ir padaręs visokių nuolaidų Stalinui Teherane ir Jaltoje.

Prez. Roosevelt buvo 7-tas prezidentas miręs laike pareigų nuo 1840 metų.

Kiti prezidentai, mirę arba nužudyti, buvo šie:

Benj. Harrison mirė 1841; Zachary Taylor — 1850. Abraham Lincoln — 1865; James A. Garfield — 1881; William McKinley — 1901; Warren G. Harding — 1923; F. D. Roosevelt — 1945.

Kas Valdė kai Prezid. Sirgo?

Kas buvo tie kurie prie Prezidento Sukosi ir buvo Jo Patarėjais

Pora dienų prieš Prezidento Roosevelt mirtį, vienas žinių analizuotojas, Upton Close, sekančiai rašė apie dalykų eigą Washington, atskleidžiant kas ėjosi po apačia, visuomenei nežinant:

Pats svarbiausias klausimas šaliai liko ar Roosevelt pastatas, naminis ir tarptautinis, jau griuva.

Šio rašymo laiku išrodė kad iš kortų sustatytas namelis pradeda griuti.

Ne tik James Byrnes, prezidento namo vidaus reikalų piliorius, pasitraukė iš vietos, bet ir jo kalba sakytą Senate apie karo darbininkų draftavimą paleido ugnį tenai.

Iš tikrųjų administracijos rėmėjai sakė jog jie buvo suveržiojami — kad net pusiau šventi asmenys viršutinių generolų ir admiralų buvo naudojami jų suvedžiojimui.

Kam norėta kontroliuoti darbo jėgos

Dabar jau daugeliui žinoma jog aukštasis ko-ordinatorius, James Byrnes pripažino kad Amerikos diktatoriai kėsinais paimti į savo valdžią darbo ir produkcijos jėgas šalyje ne militariškiems reikalams bet kad galėtų turėti savo kontroliuojamą po laimėjimo karo Europoje.

Daugelis nužvelgia kad net prezidento rėmimas to darbo jėgų kontrolės biliaus nebuvo nuosirdus, o tik tipiška FDR užgauda.

Yra ir tokių kurie mano jog FDR norėjo mūsų "militarizmus" išburti, jaučiant kad jie darosi per daug nepriklausomi ir stiprus.

Buvo žinoma kad Baltojo Namu vidaus klika, ypatingai Rosenman, Frankfurter, Morgenthau ir kiti, jau kalbėjosi tarp savęs ir į kitus asmenis jog James Byrnes tampa per daug įtakoj karo ir laivyno departamentu.

James Byrnes norėjo rezignuoti iš prezidento padėjėjų eilių dar prieš Jaltos konferenciją. Jis sutiko pasilikti ir su Rooseveltu važiuoti ta sąlyga kad atskirti nors laikinai tą Rosenmaną nuo prezidento.

Byrnes pagelbėjo sutvarkyti Rosenmanui tam tkrą kelionę po Europą, kuri sektų po tos konferencijos.

Byrnes sugrįžo į Washingtoną gana anksti ir labai atvira kalbėjosi su daugeliu asmenų, tarp jų su senatoriais.

Jis tuoj patyrė kad kaip tik jis persiskyrė su Rooseveltu, ten, šiaurės Afrikoje, Rosenman vėl prisistatė prie Roosevelt.

Byrnes dar labiau įtūžo kai išgirdo prezidento raportą kongresui po sugrįžimo iš Jaltos, ką parašė tas Rosenman, ir tame raporte buvo užslėpta daug faktų kuriuos pats Byrnes pirmiau parvykęs jau buvo pranešęs — tų faktų kurie dabar palengva atskleidžiami visuomenei.

Tie trys vyrai kurie labiausiai yra Amerikos žmonių gerbiama — Hull, Jones ir Byrnes, prašalinti iš oficialės šeimos.

Kitiems rimtesniems ir gairesniems vyrams taipgi pasišalinus iš Baltojo Namu, tikrinybėje kas veda tą daugybę reikalų kuriuos net pats smarkiausias pasaulyje vedėjas negalėtų vienas aprėpti?

Tuo tarpu, FRD's tarptautinis namas taip pat išrodo jau griuva.

Jeigu Roosevelt pastatas griuva, tuo pat laiku kai Europoje pasiekama pergalė, lieka tuojau statyti tikrai Ameri-

TRUMAN PRAGARSEJO KARO IŠLAIDŲ TYRINĖJIMAI

Truman ir Jo Žmona yra Senų Amerikos Pionierių Farmerių Kilmės, Paeinanti iš Senų Kentucky Gyventojų, Persikėlusiu Ukinkauti į Missouri

Naujasis Prezidentas Harry S. Truman pereitą rudenį dirbdamas už išrinkimą Roosevelt ketvirtam terminui nors tikėto rinkimų laimėjimu ir žinojo kad bus išrinktas vice prezidentu greta Roosevelt, tačiau mažai galvojo kad jis gali būti prezidentu — bent taip greitai.

Jis paeina iš vakarinių valstijų, gimes ukyje prie Lamar, Jacksonville apskrityje, Missouri valst. Jo tėvas, John Anderson Truman, buvo fermeris.

Naujasis prezidentas yra tik pora metų jaunesnis už Rooseveltą, gimęs Gegužės 8, 1884 metais. Kitą mėnesį jam sušis 60 metų. Iš profesijos jis buvo advokatas.

Pereitais rinkimais nekurie Demokratų oponentai net buvo paleidę gandus buk Truman kitados buvęs Ku Klux Klan narys, o kadangi ta organizacija kovoją prieš žydus ir neegrus, norėta tais gandai sukelkti tas dvi rases prieš jį ir pakenkti rinkimams.

Truman betgi užginėjo kad jis niekad prie klukserių nepriklausė.

Tarnaudamas Senate kaip Missouri valstijos atstovas, jis buvo pirmininku Truman komisijos tyrinėjančios karo išlaidas, kad nebutų aikvojama valdžios išdas.

Kuomet pereitą vasarą buvo nominuojama Demokratų partijos vice prezidento vietai kandidatas, Harry Truman laimėjo nominaciją kaip parinktinis didžiųjų Demokratų partijos vadų.

Jie nesutiko remti esantį vice prezidentą Wallace, kurį rėmė CIO ir bolševikai.

Tie kurie norėjo palaikyti Wallace vice prezidentu, turėjo mintyje Prez. Rooseveltą, nes sveikata ir žinojo kad greitai laiku gali įvykti permaina, o tada jie turėtų savo žmogų prezidentu. Wallace rėmė labai ir Maskva.

Truman yra energingas nors jau ne to amžiaus kada kiti tampa prezidentais. Pav. Roosevelt buvo 50 metų kada tapo išrinktas prezidentu.

Jis, jo žmona ir jų dukterė, vardu Margaret, 20 metų amžiaus, yra paprasti, gero būdo Amerikiečiai fermeriai iš vakarų, ir kurie juos pažysta sako tai yra labai maloni, be išdidumo ir draugiška šeima.

Poni Truman, priešingai negu Poni Rooseveltienė, yra namų moteris, nesikiša į politikas ir nemėgsta per daug viešų užsiėmimų ar kalbėti mitinguose.

Poni Truman buvo mokytoja, Bess Wallace, ir jiedu apsisėrė 1919 metais. Jie tada buvo pradėję mieste biznį, bet jis nesisekė, ir nuo to jis pradėjo daugiau kisti į politiką.

Harry S. Truman yra pereit Didžiojo Karo veteranas — pirmūnis to karo veteranas tapęs Amerikos prezidentu.

Pereit didžiojo karo metu jis kariavo Prancuzijoje ir prieš karo pabaigą pasiekė matoro laipsnio.

rikionišką pastatą to vietoje. Apie Washingtoną pasilieka paslaptis: kaip FDR taip blogai išrodydamas gali taip gerai jaustis?

Su Prez. Roosevelt mirtimi už poros dienų po to kai šis straipsnis rašytas, paaiškėjo kad jo pastatas griauamas į apstojusių Rosenmanų, Frankfurterių ir kitų, kurie turėdami prezidentą savo įtakoj atstatinėjo iš vietų tokius kurie mokojo vadovauti šalies reikalus taip kaip Amerikos žmonės reikalinga.

Nežiūrint kad prezidentas visai sirgo, vis išrodė lyg šalies reikalus jis veda puikiau, bet vedėjais matyt buvo Rosenmanai ir kiti.

Prezidentas Truman matyt tuoj išblašys tuos voratinklius kurie Baltąjį Namą teršė ir gal bet ruošė net ką tokio kuo Amerikos žmonės nenaujaute ateinant.

•GYVACIŲ užvisuose sri-tyse žmonės laiko kiaules jų haikinimui.

PIKTŲ NORŲ ŽMONIŲ PASTANGOS

Įsivaizduokit pražilusį, nupluktą senuką, susikuprinusį, užgulusį ant popieros lakšto, visą savo energiją pilantį sufabrikuoti paneigimus, iškraipymą ir iškoneikimą Amerikos Lietuvių Misijos nuveikimų ir darbų Washington. Tą savo protu "kurinį" paskui jis skelbia savo laikraštyje ir įeško už save paikesnių kad tikėtų...

Tai p. Grigaitis, Naujienų redaktorius, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius — organizacijos kuri sukurta dirbimui rimto Lietuvos vadavimo darbo, kaip dirba LVS ir Amerikos Lietuvių Misijos vadovybė.

Sau pritarėją ir paramėją jis turi Miką Vaidylą, kuris, kiek jaunesnis už jį, taip pat visą savo energiją suaukvoja tautininkų dirbamų darbų neigimui ir jų vadų apmelavimui.

Kaip buvo skelbta, Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkime Washington Vasario 17, kur dalyvavo ir eilė rimtesnių vyrų, buvo pravesta kad būtų liautasi trukdymo kitoms organizacijoms dirbančioms Lietuvos gerovei.

Taip, rimti vyrai tą iškovojo, ir kiek buvo suprasta pradžioje to prisilaikyti ir Grigaitis su Vaidyla.

Betgi, jeigu tada, alkoholio įtakoj būdami, tie vyrai padarėdo nepulti kitų organizacijų atliekančių naudingą darbą tai išsiblaivę jie vėl užmiršo savo pradžius ir savo piktą darbą varo toliau.

Tie kurie A. L. Taryboje rūpinasi pašalinimu šitų nesuipratimų ir tokių darbų bei rašymų kokias užsiima Grigaitis ir Vaidyla, privalo padaryti dar vieną svarbų žygį — privalo uždrausti ALT vadams leisti visuomenės aukas pirkimui degtinės tarybininkų posėdžiuose girtauti. Nes per daug prisivaišinę, tie vyrai matyt padaro visokius prižadus, ir apimami noro net bučiuotis, kaip paprastai esti tarp išsitraukusių, o kai išsiblaivo vėl grįžta prie savo aklipėsiškų darbų.

Visuomenė gali dasiprotėti, jeigu Vasario 17, Hotel 2400, Washington, ALT susirinkime, vienas kambaris buvo užkrautas degtinės bonkomis, ir p. Vaidyla, kaip ATL išdininčas, fundio, tai toki gurkšnėjimai buna ir visuose ALT vadų posėdžiuose.

Del tokio apsiėriškimo, gal but, ir negali įvykti tarybininkų susitarimo su Lietuvai Vaduoti Sąjunga dirbti bendrai.

Jeigu tie vyrai sunaudotų tą energiją dirbimui ir rėmimui gerų darbų Lietuvos vadavimui, ką suaukvoja savo surinkusiose redakcijose fabrikuodami tuščias nesąmones, būtų daug gero nudirbama.

Betgi, reikia pripažinti, ne visi žmonės yra konstruktyvūs prigimties: daugelis yra grovikai ir šmeižikai, ir tik tam jie teturi gabumų. Tokie gi kaip tik pateko į Amerikos Lietuvių Tarybos vadus.

Gaila.

(Pastaba: Kadangi p. Grigaitis dirba išniekinimui Misijos pastangų visai Washington ne nedalyvavęs ir nematęs, čia pasiveliju pranešti visuomenei apie gausų gurkšnojimą visuomenės aukoms pirkty svaigalių tarybininkų posėdyje, buvęs ir matęs savo akim tą ką čia tikrinu.)

K. S. Karpis.

PRANESKIT

Savo Antrašo Permaina

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos į naują vietą jeigu nepermokėsit. Parašykite mums už le atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi.

Dirva Cleveland 3. O.

Jau gatava!

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE . . .

"KAIP JIE MUS SUŠAUDĖ" 1 knyga \$1.00

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

KURIE skaitėt Lietuvos Kariuomenės Pulkininko JONO PETRUIČIO aprašymą jo bausių pergyvenimų bolševikų enkavedistų naguose — kuris su šimtais kitų Lietuvių buvo varomas iš Kauno kalėjimo iš savo gimtinio krašto Lietuvos į Rusiją nukankinimui ir sušaudymui, atsimenate viską tą ką svetimi atėjūnai, užgrobę mūsų senąją tėvynę, pasiryžo su jos žmonėmis padaryti. Lietuvių tautos iškankinimas, išžudymas ir ištrėmimas į Rusijos gilumas yra jų tikslas, kas ir dabar panaujintomis pastangomis vykdoma, antru kartu Lietuvą okupavus.

Jūsų pareiga yra dabar imti ir platinti tą aprašymą tarp sąžiningų, padorių Amerikiečių, parodydami jiems kaip nekaltai Lietuviai imta kankinti ir žudyti tų svetimų "laisvintojų", kurie neturi jokios teisės į Lietuvos žemes ir jos žmones.

UŽSISAKYKIT tos knygos tokius skaičius kokius galėsit išparduoti, išplatinti ir išdalinti žymesniems Amerikiečiams politikos vadams, mokslo žmonėms ir įstai-goms kuriose galim rasti Lietuvai pritarimą ir pagalbą.

Su užsakymu siųskit pinigų. Vieną knygą gausit už \$1.00; 6 knygas už \$5.00, 15 knygų už \$10.00. Jūsų darbas ir pasiaukojimas bus Lietuvai jūsų Tėvynė!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

JALTA reikšė kurėjo ir kurinio mirtį. Jaltoje buvo palaidotas Atlanto Carteris, o po kurio laiko Hyde Parke, pasauliui giliai geidint, buvo palaidotas ir jo autorius, Prezidentas Roosevelt. Tačiau tas didysis kurinys buvo ir tebėra gerųjų žmonių siekimų simbolis. Ir kova dėl tų gerųjų siekimų tebeina ir toliau. Ir ta prasme Prezidento Rooseveltto kurinys ne tik tebėra gyvas šiandien, bet jis bus gyvas amžinai.

Karui su Vokietija baigiantis, kova geresiams siekimams įgyvendinti vos prasideda. Amerikos katalikų vyskupai savo pereiną savaitę paskelbtame komunikate nurodė kame glūdi tos kovos esmė: ji glūdi tikrosios demokratijos ir totalitarinio marksizmo susikirtime. Šios abi koncepcijos yra jokių būdu nesuderinamos. Iš čia išvada: kad tikroji demokratija galėtų triumfuoti, totalitarinis marksizmas turi būti sunaikintas. Iš to išplaukia kad pasaulis tik tada galės džiaugtis pilna laisve kuomet komunistinė Sovietų Sąjunga bus lygiai taip sunaikinta kaip tikrai bus sunaikintas Hitleris.

Vadinasi, ne tik Lietuvos bet ir viso pasaulio likimas priklauso nuo to ar bus sunaikinti bolševikai ar ne. Išvada, daug sykių skelbta Dirvos skiltyse. Taigi ne kompromisų įieškojimas, o nepajudinama, geležinė kova prieš bolševikus yra vienintelis kelias į Lietuvos laisvę.

Tačiau Amerikos katalikų vyskupų komunikatas nesitenkino vien bendru marksizmo pavojaus nurodymu. Jis specialiai pabrėžė kaip Lenkijos taip ir trijų mažų Pabaltijio valstybių, Lietuvos, Latvijos ir Estijos, teise į nepriklausomybę. Taigi Amerikos katalikų vyskupai drąsiai ir tiesiai nasakė tai ko politikai savęs pačių ir savo šalių pradžiai bijo pasakyti.

TAS tiesus ir autoritetingas Amerikos vyskupų žodis prieš pat San Francisco konferenciją yra žygis kurio svarbos negalima nevertinti. Jis yra daugiau negu vien Amerikos katalikų nusistatymas, ir nors tas žodis pasakytas ne Romoje, tikrovėje jis yra Romos, taigi visos Katalikų Bažnyčios, balsas. Kaip toks jis negalės būti nenugirstas ir pačioje San Francisco konferencijoje.

Pati San Francisco konferencija, prieš kurį laiką atrodžius labai vidutinės reikšmės įvykiu, paskutinėmis dienomis neabejotinai įgijo daugiau svarbumo. Ne tik Molotovas ir Edenas dalyvaus toje konferencijoje, bet netgi yra vilties kad pati konferencija daugiau ar mažiau reikš grįžimą į principus. Amerikos visuomenės reakcija prieš nepagrystą ir nereikalingą pataikavimą bolševikams jau yra išaugusi į faktorių su kuriuo negalima nesiskaityti. Netgi pats Kongresas šiandien jau yra neabejotinai už tai kad Amerikos nusistatymas, nežurint ar kas su juo sutinka ar ne, turi nulemti ateities pasaulio eigą. Iš čia Atlanto Čarterio atgaivinimo viltys o su jomis ir mažų tautų buities pagerėjimo perspektyvos.

YRA džiugu konstatuoti kad ir Lietuvos interesai San Francisco konferencijoje bus atstovaujami tiek kiek jie susidariusiomis aplinkybėmis gali būti atstovaujami. Amerikos Lietuvių Misijos sukeltas judėjimas jau ima nešti gausių vaisių. Pereitos savaitės pabaigoje State Department painformavo Amerikos Lietuvių Misijos vadovybę kad Misijos atstovai tam tikromis teisėmis galės vykti į San Francisco ir kad ten jiems bus patikrintas kontaktas su Amerikos delegacija mažų tautų klausimų sprendimo nepe.

Turint galvoje tą nepalankų vėjelį kurs ilgą laiką putė Washington mažųjų valstybių atžvilgiu, toks palankus State Department žingsnis Amerikos Lietuvių Misijos atžvilgiu yra mūsų didžiausias laimėjimas.

Galima numatyti betgi kad toks laimėjimas didžia dalimi tebuvo galimas dėka tų gausių ir draugiškų ryšių kurie su aukštais Amerikos pareigūnais, Kongreso nariais bei senatoriais buvo užmegsti bei sutvirtinti Amerikos Lietuvių Misijos dienomis Washington. Ta pat proga galima nurodyti kad ir Amerikos Lietuvių Misijos rasti Washington iš įvairių senatorių ir kongreso narių bei kitų aukštų pareigūnų plaukte plaukia laišukai, kuriais reiškiamas gilių simpatijų Lietuvai ir kuriais pasižadama visu kuo prisidėti prie sėkmingo Lietuvos laisvės kovos užbaigimo.

AMERIKOS Lietuvių Misija, kaip pranešimai iš įvairių Lietuvių kolonijų rodo, šiandien jau yra išaugusi į visuotinį judėjimą. Jei Lietuvių visuomenė ir toliau Misijai rodytų tiek palankumo kiek iki šiol tai tas judėjimas labai gražiai išspręs Lietuvių vienybės klausimą. Šiandien Misijos eilėse jau dirba eilė rinktinės Amerikos Lietuvių visuomenės atstovų, ir kad jų darbas ne bergždžias, rodo rezultatai. Amerikos Lietuvių Misija yra įsitikinusi kad Lietuvos nepriklausomybės bylai bus geriausia patarnauta jei bus suieita į glaudų kontaktą su plačiaja Amerikos visuomene. Klausimą tinkamai nušviest, Lietuvos laisvės reikalas Amerikos visuomenės gali būti labai arti prie širdies. Betgi partinis Lietuvių susiskirstymas jau niekuomet nebus įdomus.

Amerikos Lietuvių Misijos iniciatoriai šita kaip tik ir turėjo galvoje, todėl ir pati Misija buvo kviečiama ne partinių, o bendru Lietuvių pagrindu. Šituo bendru pagrindu organizuojami ir Misijos ateities darbai. Šis bendras pagrindas praktiškai išsprendžia ir rūpimąjį Lietuvių vienybės klausimą. Nes juk kas remia Amerikos Lietuvių Misijos darbus tas parodo kad jam rūpi ne varžybos dėl partinės viršenybės, o bendrieji visos Lietuvos tautos reikalai.

Atvyksta ir Molotovas

Britų Užsienų Sekretorius Eden, kurį Churchill atsiuntė į Prez. Rooseveltto laidotuves, kartu atvyko ir ištirti naujojo Prezidento Truman pažiuras į trijų didžiųjų politiką ir karo reikalus. Taipgi sakoma Eden patirs ar Prez. Truman sutiks dalyvaui naujų trijų didžiųjų pasimatyme.

Truman, žinoma, jau išsyk užtikrino kad nedarys pakeitimų užsienio reikalų ir karo politikos atžvilgiu kaip yra Prez. Rooseveltto nustatyta.

Atvyksta ir Molotovas, Sovietų Užsienų Komisaras, iš Maskvos. Kaip žinoma, Stalinas buvo nustatęs kad Molotovas nedalyvaus San Francisco konferencijoje, užteks tik Gromyko, ambasadoriaus Washington.

Tačiau Prez. Truman tuoj patiekė Stalinui pareikimą atsiųsti į konferenciją Molotovą, ir Stalinas dabar nepasipriešino. Gromyko paskyrimas buvo labai įžeidęs patį Rooseveltą.

Priimdamas Amerikos laiškus atstovus, Bal. 17 Prez. Truman pasakė, suduodamas kumštį į stalą, kad jis dirbs čia pat kur jis reikalingas, ir kad iš čia, savo raštinės, rems labai atsakančią parinktą šalies delegaciją San Francisco konferencijoje. Taip pat trinkelėjo į stalą kuomet pareiškė kad Molotovas vykdamas į San Francisco konferenciją užsuktų į Washingtoną pasimatyti su prezidentu, kaip ir privalo būti.

Molotovo siuntimas yra dar ir tuo tikslu kad Eden nepedarytų savo įtakos į Prez. Trumaną.

Ar Truman vyks į konferenciją kaip planavo daryti Rooseveltas, dar nežinia.

Prez. Truman susiduria su ta pačia problema kaip turėjo Rooseveltas: ar Lenkija turės savo atstovus San Francisco suvažiavime.

Prez. Trumanui bus sunku įstoti į Rooseveltto pėdas nuo ten kur Roosevelt sustojo, nes

Tie bendrieji Lietuvių tautos reikalai savų ruožtu yra Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbų rodyklis, ir Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra įsitikinusi kad Amerikos Lietuvių Misijos formoje patiektas darbo programos yra priimtinas visiems Lietuviams. O jei taip tai Amerikos Lietuvių Misija šiandien jau yra didžiausias faktorius kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės.

ALELIUJA!

(M. Dagilėlis)

Aleliuja suskambėjo —
Vargšams širdys suvirpėjo:
Jau žiemutė pavaryta,
Jau išvydom skaisčių rytą!

Aukštai girdi verselį
Kaip jis garbin Visagalį;
Šalčiai dingo, audros žuvo,
Šilts pavasaris pribuvo!

Aleliuja gamta gieda,
Laukai, pievos pina žiedą,
Saulė barsto šviesą mielą
Ir gaivina žmogui sielą.

Oi sušilk širdis varginga,
Meile artimo gaikinga!
Prisipildžius aukšto noro,
Geisk tik švento, geisk tik doro!

Ir tau Saulė-Kristus šviečia,
Tamsumas sielos paliečia,
Neša giedrą, šaltį guja —
Aleliuja! Aleliuja!...

jo buvo sudaryta painių slap-
tų sutarčių su Churchill ir
Stalinu, ir jam reikės viską
tą imti arba vykdyti arba pasi-
priešinti kur bus nepriimtina.

Lenkijos Padėtis Bloga

Tik stebuklas gali pakeisti dabartinę padėtį kad Lenkijos atstovai galėtų dalyvauti San Francisco konferencijoje, kuri prasideda Balandžio 25.

Britų-Amerikos-Rusų sudaryta komisija Jaltoje įkurti naują Lenkijos vyriausybę per kelias savaites nieko nepasiekė. Nėra jokių žymių kad ta komisija susitarė net pačiu pagrindiniu klausimu — ką reikš čia Jaltos sutartimas Lenkijos vyriausybės sudarymo atžvilgiu.

Bolševikams tramdant visą komisijos darbą, Stalinas ėmė piršti Rooseveltui kad į San Francisco būtų priimta Stalino paskirtas bolševikiškas Lenkų komitetas. Tą atmetė Rooseveltas ir Churchill, ir Lenkų atstovybės pateikimas į konferenciją liko negalimas.

Stalinui nedaleidžiant sudaryti Lenkų vyriausybę, Amerika ir Anglija nesutinka priimti į San Francisco Stalino persamą Lublino komitetą, nes tas reikštų jų užgyrimą Stalino patvarkymo dėl Lenkijos.

Londono Lenkų vyriausybė nesutinka ineiti į bolševikų suformuotą padarą, nes tas reikštų kad jie užgria Maskvos klastą, ir Lenkija liktų Sovietų įtakoje ir valdžioje, o Stalinui tektų Lenkijos balsas konferencijoje.

Trečia Inauguracija Baltajame Name

Prezidentas Harry S. Truman yra trečias iš 32 prezidentų kurio inauguracija atsi-
buvo Baltajame Name.

Pirmutinis toks įvykis buvo 1877 metais, kuomet Hayes priėmė priesaiką kaip Prezidento Grant įpėdinis.

Tik po 68 metų vėliau, dabar miręs Roosevelt šių metų Sausio 20 priėmė ketvirtą termino priesaiką Baltojo Namų pietiniame portike.

Truman prisaikdintas Kabineto posėdžių kambaryje.

•KAS 40 minučių Suv. Valstijose papildoma žmogžudystė.

Gyvenimas "Darbininkų Rojuje"

AMERIKIEČIŲ PATYRIMAI RUSIJOJE PEREITĄ VASARĄ

(Tęsinys iš pereinio nr.)

"Politiški kaliniai žiauriausia prilaidomi", sako Ed. "Jie paprastai nubaudžiami ant dešimties metų be jokių teisų susirašyti su saviškiais."

"Jeigu tą terminą nenumiršti ir išgyveni", sako Tex, "jie tave paleidžia, tačiau tavo paspartas turi raudoną brūkšnį per viršų. Tas reiškia tu niekad negausi gyvenimui buto arba gero darbo — turi be vietos bastytis."

"Papasakok jiems kaip darbininkai gyvena prie to projekto kur mes dirbom", sako Ed.

"Nagi, išsikasa žemėje skylę apie 10 pėdų gylis, 20 pėdų pločio ir 100 pėdų ilgio. Padengia viršų rąstais ir gyvena. Jų prasti patiesalai guli tiesiog purve."

"Kaip jie gali dirbti?" klausiu aš.

"Jiems nustatyta dirbti po 12 valandų dienai. Jie išdirba vos 30 iki 50 nuoš. to laiko. Negauna gana valgyti — nei vienas jų. Mes tėjimom kaip juos maitina. Kiekvienas kalinys turi pasirupinti sau dvi Amerikoniškas blekines dėžutes, kurias viela prisiriša sau prie diržo. Valgio laiku, atgabena didelius katilus, vienas buzos, kitas košės. Kaip kurią dieną atveža trokų džiovintos žuvies, ir iš trokų ta žuvį mēto kiekvienam paeiliui. Mes nepatėjimom kad ir laisvieji darbininkai gautų geresnį maistą. Nei vienas negauna pakankamai maisto, ir jie vos kojas tepavelka."

"O kaip jūs valgėt?" klausiu aš.

"Turėjom sukelti peklą; tik tada pradėjo duoti gerą maistą", atsakė Ed.

"Su Rusais reikia būti žiauriam ir realisti", sako Tex. "Jie neturi jokio pasigailėjimo. Atmeni tą raudongalvę merginą?"

"Ji buvo mūsų organizacijoje", sako Ed. "Ji susirgo, ir vos galėjo pasijudinti. Mes pamirėjom apie ją užvaizdai, norėdami kad duotų jai lengvesnį darbą. Jis tik pažūrėjo akis ištempsn. 'Tai kas tokio?' pasakė jis. Jam buvo nesuprantama kodėl kas kitas apie ją rupinasi."

"Paskutinį mėnesį mums prie to darbo buman", sako Tex, "2600 iš tų 70,000 darbininkų mirė nuo šiltinės."

Tuo tarpu pasigirdo lauke lėktuvo užimas, ir Tex su Ed griebė savo bagažus iššėgo, nes jiems buvo laikas keliauti toliau.

Bijo ir nepasitiki kitataučiais

Rusija dar nepasitiki išlaukiniu pasauliu. Diplomatai taip lygiai laikomi nelaisviais Maskvoje kaip ir korespondentai. Mūsų buvimo laiku Britų ambasadorius negalėjo gauti leidimo keliauti už sostinės ribų. Viena sąjungininkė valstybė kuri turėjo stiprią kairiųjų vyriausybę, savo diplomatinį štabą Maskvoje papuošė specialiu darbo atstovu, ir į tą vietą paskyrė tulą žymų unijų vadą. Jis atvyko į Rusiją pasveikinti darbininkus nuo savo šalies darbininkų vakaruose. Jisai betgi mums nusikundė kad sovietai rengė jam nesuskaitomą eilę banketų, tačiau neleido nieko matyti. Toks laisvės suvaržymas taip pakeitė jo pažiūrą kad jis dabar tikrina jog Sovietų unijų sistema yra tik klatinga priemonė išspausti iš darbininkų paskutinę unciją jų darbo.

Kaip ypatinga kad Amerikoje esanti 1500 narių Sovietų pirkinų komisijos yra laisvi ir kada tik nori gali vykti į kurią šalies dalį nori. Kaip patikimi sąjungininkai jie gali eiti ir lankyti mūsų karo industrijas. Amerikiečiai tam nesipriešina, tačiau jie turi suprasti kad iki šiol tas buvo tik vienas pusis dalykas. Mūsų kelionėje po Rusiją mums leido apsilankyti dirbtuvėse kuriose tik mes norėjom ir atsakinėjo į užklausimus, tačiau svetimšaliai bendrai ten laikomi špiegais. Sovietų vadai slėpė nuo savo sąjungininkų savo dirbtuves už Uralu, o leidimas jose lankytis buvo visai neįmanomas.

Kaip gyvena politiškai bosai
Novosibirske, Sibiro sostinėje, mes gavom progos viešėti dačoje, arba vasarnamyje. Namas puošnus, kaip kokie turčių rumai prie Hudson upės, stovi krante Oh upės, vienos iš didžiausių pasaulyje unijų. Tame vasarnamyje užtikom ir dideli skaičių tarnų. Kambariai dideli, puošnūs ir švarūs.

Sekandias dvi dienos mums teko praleisti su vienu iš gyviausių asmenybių ką aš kada susitikau. Tai mažo ugio apie 40 metų amžiaus žmogus. Jis vikrus kaip la-

pė — ir pažymiai ne-Rusas. Jo vardas Mikha'il Kalugin, ir jis yra komunistų partijos sekretorius Sibire.

Mums buvo įdomiai keista kaip galėjo čia pasikartoti New Yorko politiškos Tammany Airių grupės tipas kaip Mike Kalugin, čia viduryje Azijos, vadovaujantis kita partija. Ne tik jo Rusiška kalba slysta iš jo burnos vienos pusės, bet jis į tave žiūri paniūręs ir vieną antakį net pakėlęs kai su tavim kalba.

Po didelės vakarienės pirmą vakarą, Mike nusiveda mus prie upės ir užveda ant balto garlaivio. Saulė dar skaisčiai švietė ir nesileis dar iki 10 valandai. Mike parodė mums eilę audeklinių kedžių, prašydamas sėsti. Laivui pradėjus plaukti, užgriežė militariškas benas, sustatytas priešais mus. Benas buvo puikus, ir nieko nuostabaus — nes tai buvo Raudonosios armijos benas, parinktų muzikantų iš milijonų Rusijos gyventojų. Jie dėvėjo puošnias uniformas. Pusę jų griežė instrumentais, kita pusė buvo geriausia išlavintais balsais dainininkai. Didelę upę skambėjo Raudonosios armijos maršų aidais ir Rusų liaudies dainomis.

Kuomet šitie pabaigė griežti ir dainavę, laivo užpakalyje užgriežė kitas benas. "Ar tu kada nors matei ką panašaus?" pakūždomis man sako vienas mūsų kelionės draugas korespondentas. "Koks milijonierius Amerikoje išsistatytų sau tokį vasarnamį, mus taip iškilmingai vaišintų, ir turėtų savo jachtose ne vieną bet du benus? Ar žinai nors vieną kuris taip darytų?"

Kada pradėjo temti, Mike atsinešė kokį tai keistą šautuvą. Kirilov, kuris su mumis ir čia keliavo, paaiškino mums ką tas Mike darys. "Tai bus ugnies saluotė". Mike atstatė tą šautuvą į tamsėjančią erdvę, ir paspaudė gaiduką. Pasigirdo siela sudrebinantis šūvis, iškilo į orą rakieta ir kaip gyvatė sukdamosi skrido į viršų, o paskui sprogo ir nusidriekė ugnies liežuviai į visas puses, o iš to iššokus šviesiai žalia žvaigždė palengva nusileido toliau į upę.

Mike vėl užtaisė tą šautuvą iš didelės dėžės tokių šovinių ir gražiais gestais padavė šautuvą Johnstonui parodydamas šauti taip kaip jis pirma darė. Johnston iššovė ir jo žvaigždė nusileido į žoles pakrastyje salukės upėje. Mike vėl paėmė šautuvą, užliodavo ir pats paleido trečią šuvį, pataikydamas taip kad jo žvaigždė nusileido ant viršaus Johnstono žvaigždės. Tai labai taiklus militariškas šūvis. Man užėjo į mintį kad Sibiras nebutų sveika vieta gyventi bent kokiam partijos nariui kurio pažiūros būtų kitokios negu Maršalo Stalino.

(Bus daugiau)

NAMŲ DAKTARAS

Naudinga knyga kiekvienam turėti namuose, su daugybe receptų ir paaiškinimų apie ligas, složas, skaudėjimus, katarus, ir tt. 174 puslapių didumo, audimo viršelais.

Kaina su prisiuntimu \$2.00

(Galima prisiųsti pašto ženklais)

Reikalaukit "Dirvoje"

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikėtis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais audimo viršelais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėmis. Apasakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonių gyvenimo, kariavo nuo pat priešistorinių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Bolševikai ima mus bausti

Bolševikai suėmė Jankuną ir jo tėvą už tai kad jo brolis pabėgęs į Šetą ir kad turi nemažą ūkį, ir išvežė iš Tarakų kaimo į pulko daboklę. Suėmus Jankuną, revkomo (revoliucinio komiteto) pirmininku liko Andrašius.

Netrukus reikėjo siųsti atstovus Ukmergėn į bendrą revkomo suvažiavimą. Nuvykome: Lazdauskas, Palčauskas ir aš. Ten sutikau apskrities revkomo pirmininką Juozą Puką iš Radziūnų kaimo, seną savo draugą ir 1905-6 metų kovotoją. Išsiskėjęs paaiškėjo kad aš esu bolševikų paskirtas sušaudyti.

— Buk atsargus! Kai bus blogai aš išanksto pranešiu, — įspėjo mane Pukas.

Pirmame bendrame posėdyje komisari pasilūžė uždėti kiekvienam valsčiui kontribucija. Siesikų valsčiui buvo uždėta 60,000 markių. Kiekvienas atstovas gynė savo valsčių. Aš pažymėjau kad Siesikų valsčiuje yra daug dvarų. Apie 500 darbininkų tuose dvaruose reikia šelpti. Komisari sutiko kontribuciją sumažinti iki 30,000 markių ir dar pašalpos duoti iki 10,000 rublių. Tuos pinigus gavom beveikais Dumos rubliais ir kerenkomis.

Daugiau į Ukmergę nebevažinėjau, nes Pukas pranešė kad ten nesirodyčiau.

Bolševikams įgriso vikiai

Revkomai veikė. Pasipylė visoki reikalavimai, bet daugiausia maisto produktų. Iš savo grūdų sandėlio šelpėm savuosius. Kviečius, rugius, žirnius iki Gegužės mėnesio išdalinom šelpiamiesiems, o vikius siųsdavom bolševikams — po 15 pu. Iki Gegužės mėnesio sandėliuose grūdų liko tik mažai kiek.

Bolševikai neteko kantrybės. Kodel Siesikų revkomas tik vikįsi siūnčia?! Atvyko karinė revizija: vienas komisaras ir penki raudonarmiečiai. Buvom netikėtai užklupti. Ėmėm pasakoti apie vargus, parodėm pusę sandėlio ir pasižadėjom surasti kiek kviečių. Komisari išvyko mus nesuėmę.

Budami revkomo valdyboje, turėdavom ryšių su savais savanoriais. Už Siesikų miestelio dunksojo ilgas miškų ruožas, prie miestelio arti kilometro priartėjęs. Dažnai atsilankydavo pas mus savanoris Dėdėlė ir kiti. Jie atveždavo Lietuvius atsišaukimų. Turėjom gerą ryšininką Kirą iš Vidugirių kaimo. Vyras buvo žemo ūgio, apsvilkęs skylėta rudine, vyžotas, ir visuomet su kirviu už juostos. Bolševikų sargybos jį visuomet praleisdavo malkų parsinešti.

Jankuną nuteisė sušaudyti

Vasario 12 ar 13 dieną sužinojom iš Andrašiusienės kad busias teisiamas Jonas Jankunas. Sargyba buvo stipri, ir mes jo išvaduoti negalėjom. Bolševikų štabas ir teismo posėdis buvo pas Andrašius. Kaip „buržują“, turintį 20 ha žemės, ir už tai kad brolis tarnauja baltiesiems, Jankuną nuteisė sušaudyti. Šią dieną sprendimas turėjo būti įvykdytas.

Nežinojom ką daryti ir ko griebtis. — Eisiu ir pulsiau bolševikų teisėjams į kojas, — tarė Andrašiusienė. — Gal išklausys motinos prašymo ir atmainys savo sprendimą.

Tai pasakius išėjo. Suprantam koks brangus motinai vaikas, ne tik savas bet ir svetimas. Tai buvo beveik vienintelis geras sumanymas. Kad tik pasisektų!

Vakaras. Kviečia vykti pas Andrašius vakarienei. Andrašiusienė su ašaromis akyse sako kad jos maldavimas ir ašaros savo padarė. Prie bendros vakarienos sėdėjo pulko vadas (vadinamas Kolia), vienas komisaras ir trys šiaip bolševikai. Vakarienei įpusėjus ir išmetus po burnelę, pulko vadas savo kalboje Jankuną antrą kartą pasmerkė mirti, o tėvą išteisinio del senatvės.

— Tik per jos gerą širdį ir prašymus, ir draugams sutinkant, sprendimą panaikinau, — galop, rodydamas pirštą į Andrašiusienę, tarė „Kolia“. — Bet iš kalėjimo nepaleisiu. Kadangi motina išprašė sprendimo pakeitimo tai jai ir sprendimas atitenka. — Tai tardamas, padavė Andrašiusienė raštą. Tyla. Andrašiusienė griežtą sprendimą ir suplėšė į skutus. Supratom jos džiaugsmą ir tariamus širdies žodžius:

— Nors ne jaunystės dienos, bet tuojau prisidėčiau prie tų kurie yra pasirengę mirti už tėvynę.

Pasilieku savo pozicijoje

Kitą dieną gavom iš Dėdėlės laišką kad duotume tikslas žinias apie Siesikų esančius bolševikus, ir kvietė mane tuojau vykti į Šetą, į atskirą batalijoną. Aš jaučiausi dar čia reikalingas ir į Šetą nevykau.

Vasario 16 dieną gavom pranešimą kad iš Ukmergės išvykęs baudžiamasis burys: du komisari ir dešimt raudonarmiečių. Jie turėjo sušaudyti mane ir Andrašius. Naujiena nelinksma. Bėgti? — namiškiai nukentėti. Su Andrašiumu susitarėm kad jis pats vyks į Ukmergę, ir pačią ugnį. Pats vyksta, vadinasi, nesijaučia kaltas. Be to, jis ten turėjo sekti visą padėti.

Likęs vienas, ėmiau svarstyti savo padėtį. Laukti ir pačiam pasiduoti į priešo rankas — neperdaug garbinga, pabėgti nesulaukus — lėpšiška. Andrašius pats nuvyko ir drąsiai žiūrį savo likimui į akis. Nutariau ir aš nebėgti: turiu pistoletą, tris granatas ir, jei geresnės išeities nebus, gyvas nepasiduosiu.

Taip bemažant, apie 10 valandą vakaro užėina Kiras ir paduoda laišką. Karis kos rašysenos raštas:

“Rytoj apie 10—11 valandą puolam Siesikus. Turim vieną patranką. Pradėsim nuo Laukinės dvaro pusės. Laukite! Reikala ir P. Dėdėlė.”

Likau vėl vienas. Pasidariau linksmenis.

Anksti rytą sutvarkiau visas raštinės knygas. Iš kasos 10,000 rublių atidaviau Andrašiumui. Kasoje paliko tik 300 rublių. Spintos raktus padėjau viešoje vietoje kad nereikėtų kasos daužyti. Laukiu priešo ir savųjų.

Devintą valandą pirmutiniai dviem vežimais atvyko bolševikai. Seši liko gatvėje, o du komisari su keturiais raudonarmiečiais inėjo į vidų. Gatvėje ėmė rinktis žmonės, bet sargyba jų į vidų neleido. Ėmė mane tardyti. Pasakiau kad Andrašius išvyko į Ukmergę. Vienas komisaras nuėjo į štabą patikrinti telefonų. Gryžęs darė kratę.

Jau 15 minučių vienuoliktos. Buvau visai vienas. Komisari elgėsi labai įžūliai, bet prieš tardymą manęs nekratė.

— Gyvas išvežti nesiduosiu! Čia bus kam mane palaidoti, — tariau pats sau.

Atėjo savanoriai

40 minučių vienuoliktos. Pirmas patrankos šuvis. Minuta — antras. Komisari atsistojo ir vienas į kitą sužiuro.

— Baltieji puola! — pasigirdo Rusiškai šaukimas pralekiančio pro miestelį raito raudonarmiečio. Mus Lietuvius vadino „baltaisiais“.

Kaip pradžioje buvau vienas, taip ir vėl likau vienas, nes komisari bemažant išbėdėjo į gatvę. Kilo didžiausias šamys. Raiteliai ir raudonųjų štabas galvo-trukčiais išlėkė į Tarakus, o komisari į Ukmergę. Bet vienam iš jų neteko Ukmergės pasiekti — liko Domantiškio lauke amžinai gulėti.

Po valandėlės mūsų savanoriai iškilmingai žengė į miestelį. Reikala pirma jų, o paskui jį raitelių būrelis, vienintelė patranka ir pėstininkai su dviem kulksvaisdžiais. Džiaugsmo nei neaprašysi.

Savanoriai, kiek apsitvarkę, žygiavo toliau Tarakų link paskui bėgančius bolševikus. Miestelio komendantu liko Dėdėlė. Jam perdaviau ir tas revkomo knygas, ir 10,000 rublių pinigų.

Bolševikai sumišime pasitraukė iš Tarakų bei Kačeniškių kaimų, palikdami vieną virtuvę ir apie 15 puų visokios literatūros, medikamentų, nuteistą Joną Jankuną ir atsitraukė iki Deltuvos miestelio. Siesikų valsčius liko laisvas. Parapijinis komitetas vėl ėmė normaliai dirbti. Trukė tik Jono Andrašiumo. Trečią dieną sužinojom kad jis laimingai iš Ukmergės paspruko ir pasiekė mūsų 2-rą pėstininkų pulką.

Vėl, žadindamas dviasią, einu per kaimus Pavoju dar nebuvo praėjęs. Bolševikai Ukmergėje didino savo jėgas. Kapšukas ir Angarietis atvyko į Ukmergę kelti Lietuvius bolševikų nuotaikos. Reikėjo vėl eiti per kaimus ir dvarus ir kelti žmones į žutbutinę kovą. Per tris

dienas užsirašė daugiau negu šimtas savanorių. Vien iš Jurgelių kaimo buvo septyni. Susidarė apie 60 pėstininkų ir apie 40 raitelių. Daugumas raitelių buvo su savais arkliais ir kalnais. Kam truko, arkliai buvo paimti iš dvarų ir ukininkų. Atlyginimo nebuvo žadėta jokio, tik reikalui praėjus, arkliai ir baltai turėjo būti grąžinami savininkams. Dauguma raitelių ir baltų buvo gražinta Gegužės ir Birželio mėnesi. Negryžo apie pora arklių ir apie 10 baltų.

Kai kurie savanoriai turėjo savo šautuvus. Dauguma savanorių buvo jauni, niekad ginklo savo rankoje nelaike. Savanorių apmokymui vadovavo puskarininkis Juozas Dzimblis iš Meilunų kaimo ir Ignas Tamelis iš Jurgelių kaimo. Miesto nestigdavo — suneždavo sesutės ir mamutės. Kun. Mališauskas pirmutinis paaugojo karvę, vėliau atsirado kumpių ir lašinių. Pirmą savanorių daina buvo „Išėjo tėvelis į mišką“.

Kartą atėjo pas mane 16 metų berniukas Balys Kaštaunas ir sako:

— Aš noriu būti savanoriu! Aš busiu narsus!

— Kario darbas yra labai sunkus. Tu esi jaunas. Be to, ir tėvai tavęs neleis, — stengiausi jį atkalbinėti. Bet mano žodžiai nieko negelbėjo. Paskui jis atėjo su tėvu (Siesikų miestelio vaistininku), ir turėjau jį užrašyti. Ir ištikrųjų jis buvo narsus karys ir gavo Vyties kryžių.

Jurgelių kaimo savanoris Ignas Tamelis tik ką buvo gryžęs iš Didžiojo karo. Motina nenorėjo su sunum skirtis ir sakė man:

— Jurgiau! Tamsta vis pirmas. 1905 metais ko nepažūdėi mano vyro (sėdėjo vieną mėnesį kalėjime), 1918 metais tave tšė Vokiečiai, o dabar neduodi man sunumi pasidžiaugti.

— Motinėle! — tariau aš. — Pažiūrėk į mane: turiu žmoną ir vaikus. Bet vaikai dar maži, todėl aš turiu už juos eiti ir dirbti. Tamsta laimingesnė, nes yra kam pavaduoti. Palaimink sunų į jo žygį!

— Taip, Jurgiau, tu tiesą kalbi, — tarė susigraudinus Tamelienė. — Dabar mano sunus reikalingas Lietuvai. Tegul Dievas jums visiems padeda. — Peržegnojo savo sunų, ašarotom akim jį pabučiavo ir dar pridūrė:

— Kad aš vis dar mažai esu tave, suneli, isižiūrėjus!

Jos širdis nujautė. Daugiau sunaus nebematė. Žuvo jis nuo bolševikų kulipkos kautynėse prie Alukštos. Turėjo Vyties kryžių ir jo vardas įrašytas Panevėžio įgulos bažnyčios marmure lentoje 4-to pėstininkų pulko žuvusiųjų sąrašė.

(Bus daugiau)

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

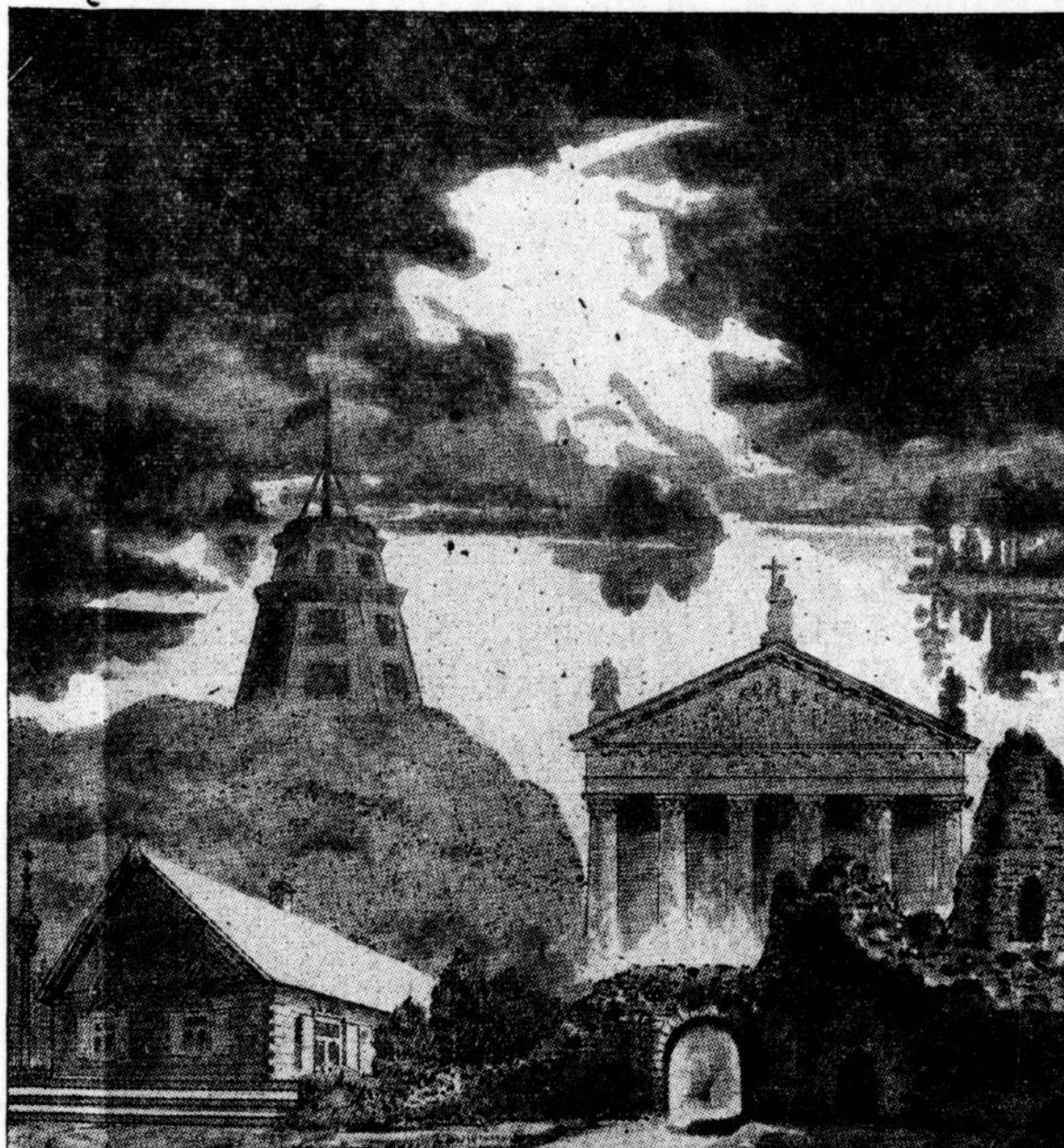
Dabar atiduodama už \$1.00

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kumigaikščio Kestučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestutį, tačiau tas narsus vaikas ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūniama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laiške \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženkla).

Reikalaukit „Dirvoje“

DUOKIT ŠIĄ KNYGĄ KAREIVIUI DOVANŲ
KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Išrinktas Amerikos
Lietuvių Chamber of
Commerce
Pirmininku

Alexander G. Kumskis, pirmininkas Illinois American Lithuanian Chamber of Commerce, tapo išrinktas pirmininku Nacionalės Organizacijos, šeštadienį, Kovo 25, susirinkime Hotel Statler, Washington, D. C. Tame susirinkime dalyvavo atstovai iš apie dvidešimties didesnių Amerikos Lietuvių kolonijų.

Nacionalio Amerikos Lietuvių Chamber of Commerce valdyba susideda iš šių:

Alexander G. Kumskis, iš Chicago, prezidentas;

Vice prezidentai: Wm. Paschall-Poška, Philadelphia;

Antanas A. Olin, Chicago, Juozas J. Bachunas, Sodas, Mich.

P. J. Ziuris, Cleveland, Ohio, sekretorius,

Antanas Stokna, Amsterdam, N. Y., finansų sekr.

Albinas S. Trečiokas, Newark, N. J., išdinininkas.

Ekzekutyvio komiteto nariai: K. S. Karpius, Cleveland, Ohio; Dr. M. J. Colney, Waterbury, Conn.; Alex Savalskis, Homestead, Pa.; Anthony Rudis, Chicago; Dr. B. K. Venecius, Brooklyn, N. Y.; Nadas Rastenins, Baltimore, Md.; Peter Satinsky, Philadelphia, Pa.; Dr. J. Jonikaitis, Detroit; J. L. Kasmauskas, Boston, Mass.; B. Trebelis, Philadelphia, Pa.; D. Klinga, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ DIENA
RUBAMS RINKTI
BALANDŽIO 23

Balandžio 23, šv. Jurgio diena, paskirta Lietuviams praveisti rubų rinkimo vajų pridedant prie visuotinio United National Clothing Collection.

Kaip žinoma, Lietuvius tarpe vajų vadovauja Bendras Amerikos Lietuvių Fondas.

Lietuvių dienoje Lietuviai ypač raginami pasidaruoti ir surinktus arba savo aukojamus rubus sunėsti į paskirtas vietas.

Daugelyje vietų bus rengiama specialūs programai sekmdienį, Balandžio 22, o rubai sunėšami Bal. 23.

New Yorko srityje šiame rubų vajuje vadovybė ima B. A. L. F. apskritis, sudarytas iš 14-kos New Yorko miesto skyrių.

J. Žemantauskas

Notaras

“Dirvos” Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

KAIP
ATNAUJINT
DIRVĄ

Kaip tik jusy pranešurata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujini- nimo kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir irasė savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

BALTIMORE, MD.

KALBEJO JONAS VALAITIS.

AUKŲ SURINKTA \$70
Kovo 25, LVS Baltimorės skyrius surengė prakalbą Lietuvių salėje. Svarbiausiu kalbėtoju buvo Jonas Valaitis, žinomas laikraštininkas ir darbuotojas iš Brooklyno. Nors oras buvo šiltas tačiau žmonių dalyvavo gana gerai. Kalbėtojas ragino Lietuvius vienyti bendriems Lietuvio tautos reikalams.

Kalbėjo Julė Rastenis, L. V. S. skyriaus vice pirmininkė, kuri savo kalbą pašventė daugiausia apie Lietuvio Misiją Washington.

Adv. Nadas Rastenis, Maryland Seimelio atstovas, taipgi ragino Lietuvius vieningumui visose gyvenimo srityse. Jis reikė džiaugsmo kad Lietuviai laimingi gyvendami šio draugingo šalyje.

Programą vedė nenuilstantis mūsų veikėjas Petras Jaras.

Šiandien Lietuvio tauta yra gana keblioje padėtyje. Nuolatini kontaktas gyvu žodžiu Lietuvius paskatina gyviau veikti savo tautos reikalais.

Ant. Kurelaitis.

RUBŲ RINKLIAVA BAL. 23

Visi Lietuviai prašomi atiduoti savo apdėvėtus rubus ir paprašyti savo draugų ir pažįstamų kad jie irgi atiduotų nevertojamas bet dar galimas dėvėti drapanas į United National Clothing Campaign.

Lietuvių Diena rubų rinkimui yra šv. Jurgio diena, Balandžio 23. Baltimorėje rubai ir avalinė bus priimama tu dieną Lietuvio salėje ir šv. Alfonso klebonijoje. Vežkite ir neškite drapanas į bent kurią iš tų pažymėtų vietų, kur kam patogiau. BAFL 4 SK.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, pajieškojimas giminai, talpina 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gatavai parašytą.

STALINCAMS STROKAS

Kovo 25, įvyko Baltimorės LVE 4-to skyriaus surengtos prakalbos.

Stalinai kaip tik pamatė plakatus apie tas prakalbas tuoj ir atidarė savo raudonas gerkles ir pradėjo gultu šaukti dirbtuvėse ir gatvėse kad "fašistai" nori Lietuvą atiduoti naziams. Vienas tokių reikšnių net unijos susirinkime reikavo sakymas kad "fašistams" labai nepatinka datar taip gražiai po sovietų globa tvarkoma Lietuva ir jie kelia visur trūkumą ir nori atplėšti Lietuvą nuo Sovietų Sąjungos ir atiduoti naziams.

Tai Lietuvio išgamų desperatiškas šauksmas.

Nuo komunistų neatsiliko ir tula vietinė boba, kuri davė darbo savo palaidam liežuviui. Ta boba skiriasi nuo komunistų tuo kad ji naudojasi Gri-gaitinės "demokratijos" kantička ir šių prakalbų rengėjus lygino su komunistais. Tai bobai ragus išaugino tulas slap-tas korespondentas, kuris se-niau jos vardu rašinėjo ir laik-raščius sieksnius koresponden-cijas. Ta boba pati rašyt ne-moka, bet pamačius net keliu-se laikraščiuose savo vardą po korespondencijomis ir įsivaiz-dinus kad ji esanti kokia tai viršgamtinė eysbė, pradėjo lošti diktatoriaus rolę ir kaip kada savo ragais baksteli ir tam rašėjui ir pašone.

Kad ta bobelka yra gera ko-šės virėja liudija ir tas fak-tas. B. L. D. T. surengė Ko-vo 11 prakalbą ir aukų rinki-mą A. Raudonajam Kryžiui. Buvo net keturi kalbėtojai nuo Raud. Kryžiaus, jų tarpe ir viena Lietuvaitė. Kalbėjo dvi Lietuvės kareivių motinos ir Adv. N. Rastenis.

Atėjus aukų rinkimui laikui, ta boba užšokus ant estrados nei iš šio nei iš to pradėjo šaukti kad nešų aukas prie es-trados; kada publika sunesė aukas, ji tas aukas suiminėjo, o aukotojus siūnia pas duris kur sėdėjo trys merginos au-kų priėmimui, kad ten užrašytų jų vardus ir aukas. Ji su-darė didžiausią betvarke.

Siek-tiek apsitvarkius ir einant prie pabaigos ji ir vėl at-sirado estradoje ir pasisakius esanti paprasta šapos darbinin-kė emė drožti prakalbą apie Vasario 16, kas nieko bendro neturėjo su šios dienos pro-gramu; apie Lietuvos kryžių ji nupasakojo tokių nesamo-nių kaip kad Lietuvos žmonės lyg piemenukai paklystų, ne-

Sxjungininkų Vadai. Apžiuri Vokiētija

Churchill ir Gen. Eisenhower, apsilankę Reino kairėje pakrantėje, apkalba karo reikalus. Ratukyje matosi Britų karo vadas Maršalas Montgomery. Apačioje, Churchill vyksta per Reiną į Vokičių pusę, kur vos nepateko po Vokičių kanuolių šūviais.

VYSKUPAI UŽTA-RIA LIETUVĄ

Amerikos Katalikų vyskupų komitetas Washington, Bala-džio 14 išleido pranešimą, kurs buvo pagamintas dar prieš Prez. Rooseveltto mirtį, reikale pasaulinės taikos organizavi-cijos.

Tas komitetas, susidedantis ir arkivyskupų ir vyskupų, pa-reiškė kad ateities pasaulis su-siduria su dviem skirtingom politinėm pažiurom — tikrąja demokratija ir Marksistiniu to-talitarianizmu.

"Demokratija paremta pa-garba ir prakilnumu žmogaus asmens su jam Dievo suteik-tomis nelaužomomis teisėmis.

žinotų nei katruo keliu namon pareiti jeigu nebūtų kryžių. Nuėjus į barą, gurkšnodama emė įveidinėti mūsų profesio-nalus, kad jie pasiputę ir su ja nesiskaito. Priplepėjo ir daugiau nesamonių, kurių čia neapsimoka ir minėti.

P. P. Jaras.

Amerikiečiai Užimtoje Vokietijoje

Viršutiniame vaizde parodoma Vokiečiai civiliai užpildo bombų išprogdintas duobes gatvėse ir vieškeluose Amerikiečių užimtoje srityje prie Prum. žemiau, Amerikiečių stovykla, kur Vokiečiai kreipiasi įieškodami informacijų. Dešinėje apačioje, buris Vokičių karių paimtų nelaisvėn, po Amerikiečių perlaužimo fronto per Reiną.

Byrnes, kuris Pasisiulė su Patarimais Truman'ui

Kairėje. Fred M. Vinson, buvęs federalis paskolų administratorius, paskirtas karo mobilizacijos direktorium, į atsi-statydinusio James F. Byrnes vietą. Byrnes buvo artimas Rooseveltto patarėjas, bet nesutikdamas su jo visa politika ga-liaus pasitraukė. Jis betgi tuoj vėl pasisiulė su visa paga-lia ir patarimais naujam Prezidentui Truman, nes Byrnes ži-no daug Rooseveltto paslapčių, su juo buvo nuvykęs net į Jal-tos konferenciją.

MIRĖ EBEN G. CRAWFORD

Eben G. Crawford, prezidentas The Cleveland Electric Illuminating Co., mirė 11:30 val. vakare, antradi-nį, Balandžio 17, Hanna House, University Hospitals, Cleveland, kur buvo patalpintas Balandžio 11.

Eben G. Crawford gimė Frank-lin, Pa., Rugsėjo 6, 1883. Baigęs vidurinį mokslo Franklin miestelyje, lankė Dartmouth kolegiją ir Columbia universitetą, ir pradėjo biznio karjerą banke Franklin.

Atvyko į Clevelandą 1916 metais užimdamas vietą su Field, Rich-ards & Company, investmenų ban-kininkais. 1917 metais jis prisidėjo prie Liberty Loan organizaci-jos ir vadovavo karo paskolų bo-žui pardavimui šioje Ohio dalyje. Vė-liau tapo paskirtas į Federal Re-serve Bank, ketvirtame distriktė, Clevelande.

Kuomet 1921 metais The Cleve-land Electric Illuminating Compa-ny, tuomet pradėjus savo plėtimą-si patenkiniui padidėjusio elektros reikalavimo šviesai ir įiegai, ji pa-sikvietė Mr. Crawford sekretorium vedimui finansavimo reikalų.

Sekancijų dešimties metu bėgyje ši kompanija praplėtė savo sistemą iš Cuyahoga apskrities į Lorain, Lake, Geauga ir Ashtabula apskrit-is, išstatė dvi naujas įiegos dirb-tuves ir kitų priedinių pagerinimų, ko finansavimui sunaudota net \$80,-000,000.

Jo penkių dešimtų metų gimimo suaktyvė proga, Rugsėjo 6, 1933, Mr. Crawford tapo išrinktas prezi-dentu, direktorium ir nariu The

Illuminating Companijos ekzekuty-vio komiteto, į vietą Robert Lind-say, kuris buvo tos kompanijos va-du per 40 metų.

Kuomet Mr. Crawford užėmė pre-zidento pareigas, Clevelandas kartu su visa šalimi buvo depresijos duo-bėje. Jis emėsi darbo panaudoda-mas visus savo gabumus, ir daug kuo prisidėjo prie dalykų pataisy-mo bankiniuose ir kituose reika-luose. Jis tapo direktorium keletu didelių įstaigų, tarp jų North American Company, Cleveland-Cliffs Iron Company ir National City Bank of Cleveland.

Bėgyje apie 12 metų kai jis tar-navo Illuminating kompanijos pre-zidentu, ji augo ir plito. 1938 m. jis užvedė \$35,000,000 statybos programą, kas davė kompanijai ga-limybes apvūnauti šio karo metu taip žymiai paplitusį pareikalavimą elektros karo darbams.

Del turėjimo pakankamai elek-tros Clevelande ir šiaurinėje Ohio galėjo įsistiegti daug naujų dirb-tuvių.

Senų Kambarių

"Daktaras"

Pirmutinis Lietuvis
Popieriutojas Clevelande
ISPLYSUSIŲ KAMBARIŲ
TAISYTOJAS

Vincas Debesis
7605 Star Ave. EX. 0417

ROY ROGERS SU S. Q. RANCH RODEO

Laukiniai Vakari savo darbo ru-buose atvyksta į Clevelandą kuomet Al Suthpin's kompeticinio čam-pionato Rodeo atsidarys Balandžio 21 ir užsibaigs Balandžio 28, su po-pietiniais perstatymais šeštadieniais ir sekmadieniais.

Roy Rogers ir jo garsus arklys "Trigger" stovi priešakyje 250 dra-gių cowboys ir cowgirls, kurie at-vaizduos ta laukinį gyvenimą va-karuose, ką tik paveiksluose tenka matyti. Bus parodoma kaip pri-jaukinama, gaudoma kilpomis ark-liai ir galvijai.

na, 3700 Euclid Ave., Cleveland, O. Tikietai į Rodeo galima pirkti iš-anksto kreipiantis į Cleveland, Are-

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

PREZ. ROOSEVELTO mir-tis atėmė iš "Trijų Didžiųjų" vienintėlį nuoširdų Lietuvos draugą. Istorija iš diplomati-jos dokumentų niekada neiš-trins jo įkvėpimu pasauliui pa-reikštus Pasekretoriaus Welles žodžius, kad nepriklausomos Lietuvos pasmaugimas buvo klatingais budas atliktas ne-pateisinamas smurtas.

Nėra žinios ar Prezidentas Roosevelt, dūsyk su meškinu (Teherane ir Jaltoje) susiti-kęs, tebetikėjo Amerikos Lie-tuviams pareikšta savo minti-mi apie Lietuvos nepriklauso-mybės tik laikiną nuslopinimą. Bet niekas negalės ginčyti kad ant jo kapo negalima sū tei-sybe užrašyti:

"Čia Ilisai Tikras
Lietuvos Draugas".

SEKMINGAI atliktą Ame-rikos Lietuvio Misiją apipeizo-damas, vienas mūsų laikraštis jai prikiša norą "pasiskelbti spaudoje ir sudominti visuo-menę (Amerikos)".

Tokiame pačiame tikslui, kaip žinoma, įkurta Lietuvio Infor-macijos Centras, kuriam tas laikraštis negaili iš Amerikos Lietuvio prašyti \$50,000 pa-ramos.

Lietuvos byla reikia spau-doje kelti, ir ja reikia Amerikos visuomenę visais budais do-minti. Misiją čia kritikuoda-mas, tas laikraštis tik rodo il-gas pavyduolio asilo ausis.

MODERNINE pramonės ga-dynė savo ratan ir katalikų šventuosius pradeda įsukti.

Mūsų katalikų dienraštis an-dai paskelbė žinią kad "Šv. An-tanas surado pavogtą automo-bilį". Jei šv. Antanas ir to-liau ta kryptimi darbuosis, po-licija netrukus bus nereikalin-ga.

BENDROVĖS moka dividen-dus, todėl nestebėtina jei mu-sų katalikų-socialistų susiben-dravimas pradėjo pelno duoti. Bostone socialistai degutą ap-tepė šv. Kazimiero stovylą, o Chicagoje bandė sukelti revo-luciją Katalikų Labdarių Są-jungoje.

Du šimtai penkiasdešimt Lie-tuvių kunigų, susisipietusių į Kunigų Vienybę, turbūt nuo-širdžiai už šią bendriją ir jos dividendus kas sekmadienį meldžiasi?

AMERIKOS ir Anglijos ka-rijuomenės vis daugiau ir dau-giau Lietuvio karo pabėgėlių ar deportuotų išlaisvina Vo-kietijoje. Išlaisvintų jau ke-liosdešimt tūkstančių.

Jų likimas pasidaro degamu tautos klausimu. Sovietai juos savinsis kaip "savo" piliečius, bet jų dauguma vargiai ar no-rės Tarybų Lietuvon grįžti.

Lietuvos Atstovas Washing-tone, regis, dar nėra taręs žo-džio ką oficialiai manoma da-ryti tų nelaimingų Lietuvio li-kimo apsirupinimu. Bendras Fondas stengiasi šiuos Lietu-vius sušelpiti.

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY
* Ask at any of our 46 Offices *

THE MAY Co's Basement FAVASARINIAI COATS IR TOPPERS

NUOSTABIOS VERTYBĖS po .

\$15

kiekvienas

šių žemų kainų niekas neviršys! Visi jie gaminti pardavimui už brangiau... daugelis šių grynos vilnos coats ir toppers, ir išverčiami gabardino coats, apsaugoti nuo perslapimo su Impregnole. Visi pnkiai pasiūti įvairių skirtingų stilių. Naujausių Pavasarinių spalvų... mios nuo 12 iki 18 panelėms ir moterims.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Raportas apie Misiją ir
apie Delegatus į San
Francisco

Lietuviams tėvynainiams kuriems rūpi Lietuvos likimas, svarbu bus dalyvauti šiame draugiškame susirinkime, sekmadienį, Balandžio 22, nuo 3 val. po pietų, LVS centro pirmininko P. J. Žiurio namuose, 1434 Clarence Ave., Lakewood. Vieta randasi prie pat Detroit Ave. ir W. 130 St.

Šiame susirinkime bus padaryta pranešimai iš Amerikos Lietuvių Misijos ir apie siuntimą Lietuvių delegatų į San Francisco konferenciją.

Atvykit laiku; bus užkandžių ir vaisių. Galima bus įsigyti knygą Angliškai, "Kaip Jie Mus Sušaudė".

Kviečia LVS 1 Skyrius.

Pezidento Mirties Atgarsių Clevelande
ir Ohio

Mirus Prez. Rooseveltui, ir Clevelando Mayoras Burke ir Ohio Gubernatorius Lausche paskelbė gedulą, kaip buvo padaryta ir visoje šalyje.

Gub. Lausche išleido atsisaukimą į visus Amerikiečius stoti užpakalyje naujo prezidento su pilnu pasiryžimu ir remti jį kad galėtų pasekmingai prieš nugalėti ir atsiekti pergalę.

Gub. Lausche buvo nuvykęs į Washingtoną Bal. 14 atiduoti paskutinę pagarbą mirusiam prezidentui.

\$6,800,000 NUOSTOLIŲ

The East Ohio Gas Co. bendrai panesė \$6,800,000 nuostolių, pasekmėje gaso sprogiu pereiną Spalių 20 d., prie E. 55 st., kuomet užmušta 134 asmenys, iš jų 73 gaso darbininkai.

Atlyginimai apima už gyvastis, sugriautus namus ir kitus padarytus nuostolius, bei nuostolius kurie padaryti pačiai kompanijai.

• ANGLIES pardavėjai jau dabar darbuojasi reikalaudami valdžios paliusuoti anglies gamimą, kad ateinančią žiemą vėl nebūtų bėdos su gvimu anglies žmonėms namus šildyti.

DEGTINĖS BONKA KAS
5 SAVAITES

Ohio valstijoje degtinės gamimas vėl suretinamas; sekantis degtinė gauti laikotarpis bus 5 savaitės

PASKOLOS!

Visokiuose reikaluose — namų pirkimo, statymo arba taisymo — galima gauti paskolą Lietuvių Banke, trumpu laiku ir su vėliausiais pritaikymais paskolų tiekimo atžvilgiu.

Depozitai šioje įstaigoje po Federal Deposit Insurance Corp. kiekviena knygelė iki \$5,000.

Taipgi čia yra parduodami U. S. War Bonds.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6712 Superior Ave.

KATALIKŲ LABDARYBĖS
RYBĖS VAJUS

Vysk. Edward F. Hoban praneša apie rengiamą 27-tą metinį Katalikų Labdarybės vaju, kuris prasidės Balandžio 29 ir baigsis Gegužės 13. Vajus apims visą Clevelando Katalikų Dioceziją, kuri susideda iš 183 parapijų aštuoniuose apskrityse. Apskritys yra: Ashland, Cuyahoga, Geauga, Lake, Lorain, Medina, Summit ir Wayne.

Nusikirta sukelti \$450,000.00 suma, kuria bus pradėta stadijinti vyskupijoje katalikiškų labdarybės įstaigų namai kaip tik karas baigsis; tuose namuose užlaikoma neturtingi vaikai ir seneliai. Taipgi pinigai reikalingi operavimo tikslams.

APSIVALYMO
SAVAITĖ

Šio pavasario Apsivalymo Savaitė paskelbiama nuo Balandžio 30 iki Gegužės 5.

Mayoras Burke išleido tuo tikslu proklamaciją kviesdamas miesto gyventojus apvalyti ir papuošti savo kiemus ir namų bei garažų ar šiaip pastatų vidus, kas prisideda prie saugumo nuo ugnies, ir sveikatos atžvilgiu.

• TIKYBINĖS įstaigos Clevelande visų pažiūrų ruošiasi Pergalės dienos pasitikimui su pamaldomis. Žydai, Protestantai ir Katalikai paruošė specialias pamaldas savo maldnamuose, padėkai už karo paauką, kaip greit Europoje karas bus baigtas.

SAUGOS VAJUS

Greater Cleveland. Safety Council vėl turi savo narių vaju, kuris prasidės Gegužės 1 ir baigsis Gegužės 31. Narystė tik vienas dolaris. Tai yra jau 26-tas metas šios Saugos organizacijos veikimo, su gero mis pasekmėmis.

Mokymas saugumo davė gerus vaisius. Pav., 1929 metais Clevelande nuo visokių nelaimių žuvo 812 asmenų. Jeigu taip būtų tęję ir toliau, per tą 16 metų laikotarpį būtų žuvę 12,992 asmenys. Tačiau, tuo laikotarpiu nelaimingų mirčių buvo 7,686. Reiškia išgelbėta 5,306 gyvastys.

Jaunamečių, 1929 metais žuvo 141. Taip einant toliau, iki šiol būtų turėję žuti 2,256 vaikų. Tačiau žuvo tik 1,117, kas reiškia išgelbėta 1,136 vaikų nuo nelaikinos mirties nelaimingose prietikiuose.

Didelėje daugumoje prie šitų gyvasčių išgelbėjimo prisidėjo tiesioginis mokymas vaikų ir suaugusių žiūrėti saugumo.

FAREMKIT KOVĄ
SU VĖŽIO LIGA

Lietuviai taip pat raginami prisidėti pinigine auka kovai su vėžio liga. Dabar eina vaju sukelimui visoje šalyje 5 milijonų dolarių American Cancer Society darbų parėmimui. Galima auką pasiųsti paštu į Cancer Campaign Headquarters, 414 The Arcade, Cleveland.

VYRAI -- MOTERIS

LAVENTI IR NELAVINTI DARBININKAI
DARBAI DIRBTUVĖJE ir OFISE
Geras Savaitinis Uždarbis arba Alga

THE OSBORN MFG. CO.

5401 Hamilton Avenue

MIRIMAI

KALANTA Marė, 60 m. amž., našlė, nuo-3706 West 13 st., mirė Bal. 13; palaidota Bal. 16 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsibuvo Šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko viena duktė, Mrs. A. Youskievicz, trys sunai, Juozas, Vincas, ir Antanas, kuris tarnauja kariuomenėje.

ARDZIJAUSKIENĖ Ona, 70 m. amž. našlė, nuo 3234 W. 38 St., mirė Bal. 17, laidojama Bal. 20, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos 9:30 v. ryto Šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko du sunai, Jonas ir Juozas, ir trys dukterys: Mrs. J. Calvin, Mrs. R. Gear, Mrs. E. A. Cruise.

Abiejų šių laidojime pasitaravo laidotuvių direktorė Dela E. Jakubis.

PATIKRINKIT SAVO
AUTO BRAKES

Laikotarpyje tarp Balandžio 15 ir Birželio 1, policijos viršininkai darys patikrinimą pasąžierinių automobilių brėksų, kurie tik važiuotojai pateks į trafiko nelaimės arba sulaužys trafiko taisykles.

Patys Clevelando Policijos nariai darys bandymus patikrinimui ar yra vienas colis vietos tarp pedalo ir karo grindų kuomet nuspaudžiamas brėksas pradedą laikyti. Tas pamokantis programos daroma saugumo tikslais, ir kiekvienam važinėtojų bus išteikta pamfletas kuris aiškina svarbumą turėti gerus brėksus (stabdžius).

Tikimasi kad motoristai nelaiks iki ištiks nelaimė davimui patikrinti savo brėksus. Jūs galite prisidėti prie saugumo nuvežant savo karą į garažų atlikimui patikrinimo ir pataisyti jeigu reikalinga, ir turėti savo karą pirmos klesos stovyje. Tas duos jums ramumą ir užtikrintą saugumą.

Cleveland Police Dept.

SVIESTO YRA!

Pastaru laikų Clevelande atsirado pakankamai sviesto, tačiau pardavėjai nusiminė, nes sviestas neperkamas kaip jie norėtų. Mat, šeiminiškės nesiskubina išleisti 24 punktus ir mokėti 48c svarui sviesto.

KITAME OFISE

Adv. P. J. Keršis persikėlė į kitą ofisą tame pačiame būdinke. Jo naujas numeris dabar yra 609-12 Society for Savings Bldg.

PARSIDUODA NAMAS

6 kamb. pavienis, 99x110 kampinis lotas, 3 dideli miegambariai, tile moderniška virtuvė, plieno Venetian blinds, su karpetais, kietas įvažiavimas į garažą. Savininkas (15)

1160 East 71 Street

PARSIDUODA NAMAI

Dviejų šeimų ir pavienis, ant vieno loto ant White ave. arti E. 65th ir Wade Park ave. 2 furnais, skėpas, gerame stovyje. Nuomos neša į metus \$980. Žema kainą tik \$8500. Kreiptis (16)

JOS. FINK Ivanhoe 5110

SOVIET ATTEMPTS TO 'LIBERATE'
BALTIC REFUGEES IN SWEDEN

Swedish papers report that Soviet officials have been visiting the Baltic refugee camps in Sweden. The Swedish Press of December 8, 1944, reports that "The visit by Soviet representatives to Baltic refugee camps was arranged... for the purpose of informing the refugees what the possibilities were of returning."

According to Expressen of December 2, 1944: "... it is obvious that no individual pressure will be permitted to be applied to the refugees". However, the Baltic peoples living in Sweden express their apprehension in a public protest, according to Stockholms Tidningen, which reads in part:

"We protest against the attempts to induce us to accept Soviet citizenship. While staying in Sweden we have refrained from political activity, and we protest against any attempts to disseminate political propaganda among us. From personal experience we are well acquainted with the Soviet rule and propaganda. Provisions for our return are superfluous. We do not need assistance or inspection from representatives of the Soviets."

Swedish voices protesting this Soviet move were not lacking. According to the K.A.P. Agency: "Two members of the Swedish Parliament protested against the Soviet conquerors being given permission to visit these camps. Representative Jansson asked the Minister of Foreign Affairs, Mr. Gunther, if this meant that Sweden recognizes de jure and de facto the Soviet rule in the Baltic States. He commented that this would be a disagreeable surprise for the Swedish people to find that their country has taken a hasty decision than the allies of Russia. Representative Haasted declared that

it was illegal to recognize the change in government that occurred in the Baltic countries during the war".

Morgenstidningen commented ironically on the violent attacks on the Baltic refugees that were being made by the Communist press in Sweden which labeled them "quislings and hitlerites". "Why then do the Soviets try so hard to have those people return, and guarantee them complete immunity?" demands the Morgenstidningen.

THE PERISCOPE
By ŠARUNAS.

THE POLITICAL NEWS from Europe still show no inclination on the part of the Russians to play fair with the democratic powers who are doing more than their share to win this war, and who would like the principles of the Atlantic Charter to prevail in liberated Europe.

The noted Roman historian, Tacitus, said: "It is human nature to hate him whom you have injured". The Russians have injured the political liberties (in fact, killed them) of the Lithuanian, Latvian, Estonian, Polish, Rumanian, Bulgarian and Yugoslav people. British intervention saved the Greeks in the nick of time. Russian actions in the parts of Europe the Red Army has occupied show very clearly the truth of Tacitus' words.

THE RUSSIAN HATE toward the Baltic people whom they injured is emphasized by the refusal to allow Lithuanian American relief to reach Lithuania. The United Lithuanian Relief Fund of America has collected over \$100,000 worth of clothing and is eager to distribute under proper safeguards in Lithuania. So far, no soap, says Moscow, who wants to do all the safeguarding itself.

THE RUSSIAN HATE toward the injured Polish people is emphasized by the fact that after six weeks since the Yalta conference, the "democratic" government promised the Poles by Stalin himself, has not materialized. The trouble is that the only "democrats" in Russian eyes are the Lublin bootlickers.

IN FINLAND, after a free parliamentary election where the communists received 20 percent of the votes, Russian pressure seems to assure them 50 percent of Cabinet posts. Fine "democracy" indeed!

IN ROUMANIA, Russian pressure installed a pro-Russian government while the leader of the ousted former government had to seek refuge in the British Legation. The new government is starting out on a communistic witch-hunt of all journalists and newspapermen who are not Reds.

This is accompanied by a semi-baked land reform that aims to

Phone GA 6889

THOMAS
APPLIANCE

Taiso visokias Skalbiamas Mašinas, Valytojus, taipgi Prosus, su vieno meto garantija viso savo darbo.

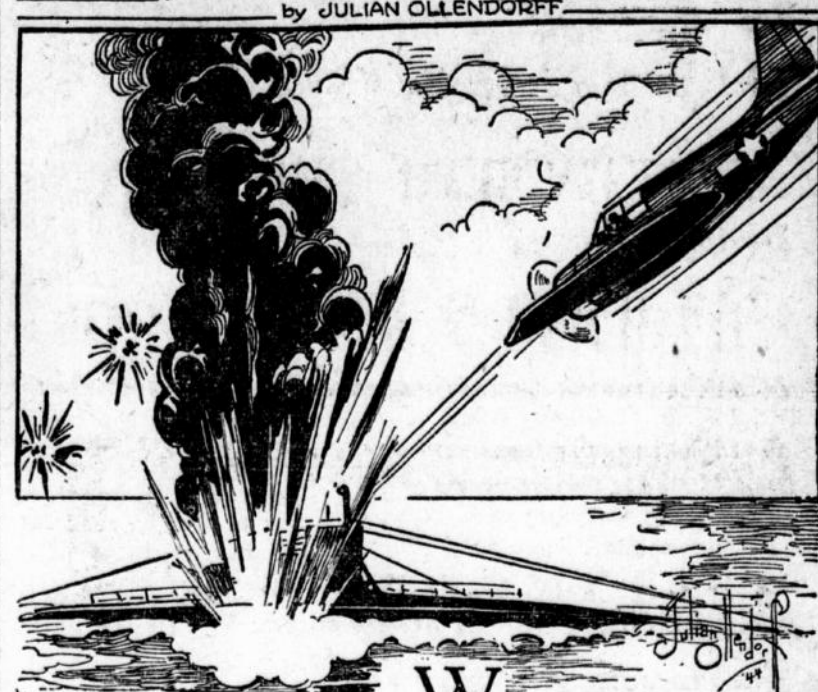
Perka ir parduoda radio.

8820 Wade Park Avenue
Cleveland, Ohio.

EXPERT RADIO
TAISYMAS

SULYG OPA KAINŲ
Mes taisom Radios, Prosus, Vacuum Valytojus, Skalbiamas Mašinas, Rekordų Mainytojus, Taipgi Lempas.
Visas darbas garantuotas. Perkam ir Parduodam Radios.

ELITE RADIO CO.
1394 E. 66th St. EN. 6504
6921 Superior Av. HE. 3943

AMERICAN HEROES
by JULIAN OLLENDORFF

Winging over the ocean on anti-submarine patrol, Lt. Comdr. (now Commander) Charles W. Brewer, U.S.N., 33, sighted a surfaced enemy. Pouring machine-gun fire, a thousand rounds, on the conning tower, he prevented the anti-aircraft guns. Then came a violent explosion; flames filled the conning tower and enveloped the superstructure. Comdr. Brewer was awarded a Gold Star for the attack. Buy War Bonds to supply more planes to continue such action. U.S. Treasury Department

produce suitable conditions to establish kolhozes.

WHAT is going on in Bulgaria is practically not known, on account of Russian censorship. Once in a while we get news of "people's courts" and many death sentences.

SO IT GOES, in one country after another. What does it all add up to? Russia is trying to create a "friendly Europe" by using totalitarian terror and persecution. In other words, she is riding a tiger.

Napoleon could not rule Europe; Hitler could not enslave it; Stalin will not be able to rule Europe. Democracy will have to go through more wars to make the world safe for democracy.

AKINIAI
galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

Patarnausiu gerai ir greitai, su nauda jums.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: Main 1773.

Daugiau MONCRIEF
Dirbdinami Ilgy Metų Tarnavimui
Jūsų MONCRIEF Pardavėjas Jums Patarnaus
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakaraais
VYRAMS REIKMENYS

NAUJOS VASARINĖS SKRYBELĖS
Populiariose naujose spalvose ir pavidaluose \$5 \$6 \$7
Gero darbo ir labai patogios.
Merrimac Skrybėlės \$2.95

Gražus Nauji Pavasariniai Kaklaraiščiai
Gerai žinomų SILVO ir METCALF Brands \$1 iki 2.50
Gražių skaidrių spalvų ir rimtų pavyzdžių.

Vyrams ir Vaikams KELNĖS
Didelis pasirinkimas Išėiginių, Sporto ir Darbui kelinių įvairių tvirtų medžiagų.
Mieros nuo 29 iki 48.

ROY ROGERS

Dalyvauja asmeniškai
su S. Q. RANCH

RODEO

Baland, 21 iki Baland. 28
8 Vakariniai Perstatymai
MAT. EAL. 21-22 ir 28

KAINOS, įskaitant taksus:
Vakaraais ir Sekmad. po pie-ų, rezervuotos vietos, \$1.40, \$1.90
Seštait. po pietų Ba. 21 ir 28, ir \$2.40; Gen. Adm. 90 centų. rezervuotos po \$1.40; ir Gen. Adm. 70 centų.

ARENA

Tikietai parduoda ARENA ir
Bond Clothing Store

NEUŽMIRŠKIT 3c

Sįsdami Dirvos Redakcijai. Administracijai ar Agentural kokius paklausimus, visada idėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui Tas butina

JONAS G.
POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikalingas, visada namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899